

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 20.—
 za en mesec 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejeman mesečno . . 1-80
Sobotna izdaja:
 za celo leto K 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

Inserati:
 Enostolpna petstvrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali njo prostor)
 za enkrat po 3) v
 za dva- in večkrat . . . 25.,
 pri večjih naročitih primeren popust po dogovoru.
Poslano:
 Enostolpna petstvrsta po 60 vlg.
 Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 186.

V Italijo prodirajočim avstrijskim četam poveljuje prestolonaslednik nadvojvoda Karol Franc Jožef. - Naše čete vzele laški oklopni utrdbi Campo Molon in Doraro. - Naš plen v zadnjih bojih 10.196 italjanskih ujetnikov, 51 strojnih pušk in 61 topov.

Samouprava in zadružništvo.

Pri seji upravnega odbora Hranilnice kmečkih občin dne 17. maja t. l. je bil izvoljen za predsednika dr. E. Lampe, ki se je spominjal v toplih besedah pokojnega predsednika Frana Povšeta, kateremu bo prebivalstvo naše dežele za vse čase ohranilo časten spomin. Nato je izrekel dr. Lampe sledeče misli o naših županstvih in o našem zadružništvu:

Naša občinska samouprava je v sedanjí vojni dobi pokazala, da je popolnoma kos svoji teži nalogi. Mi smo ponosni na svoja županstva! Kako ogromno delo so izvršila in še izvršujejo naša županstva, zamore presoditi le oni, ki od blizu pozna vso raznovrstnost novih in težkih nalog, ki jih je županstvom prinesla nova doba. K poslom, ki so jih občine imele v mirnem času, so pristopila sedaj poleg dela za vojaštvo še težka vprašanja aprovizacije za vojaško in civilno prebivalstvo. Tudi to veliko delo so naši župani sprejeli na svoje rame in ga izvršujejo z občudovanja vredno pridnostjo in požrtvovalnostjo. Župan je danes v resnici oče svoje občine in mora skrbeti ne samo za splošne potrebe, ampak tudi vsi posamezniki se dan na dan zatekajo k njemu v najrazličnejših svojih težavah. Poznam župane, ki celi dan trdo delajo za svoje lastno gospodarstvo in pri tem najdejo še časa za občevarjevanje z neštevilnimi strankami, in ko pride čas počitka, tedaj se šele izmučeni župan vsede k pisalni mizi, da prebere došle ukaze in rešuje dopise na razne oblasti. V vseh položajih so naši župani pokazali, da razumejo velik čas, v katerem živimo, in velike naloge, katere imajo danes izvršiti za državo in za ljudstvo. Zato lahko rečem: Naši župani so s svojim delom dokazali, da je samouprava popolnoma na mestu in da bi silno oškodovali državo in ljudstvo, ki bi hoteli omejiti delokrog avtonomije in s tem omajati trdni in zdravi temelj naše uprave!

Važen faktor v našem gospodarskem življenju je pa postalo tudi zadružništvo, ki je organiziralo najširše ljudske sloje na zdravi gospodarski in socialni pod-

lagi. Tudi zadružništvo je prestalo svojo skušnjo in se je izkazalo kot velevažen činitelj v našem javnem življenju. Ljudstvo je v zadružništvo zložilo svoje premoženje v veliko gospodarsko silo, katere namen je splošna povzdiga ljudskega blagostanja. Zadružništvo je že v času miru izvršilo veliko nalogo, da je rešilo kmetijski stan propada. Sedaj v vojnem času zbira zadružništvo ljudske prihranke in jih v veliki meri stavi državi na razpolago za brambo domovine. Prišel bo pa čas po vojski, v katerem bo zadružništvo stopilo pred nove velevažne naloge, na katere moramo že sedaj misliti. Danes je denarja v preobilici, ker se je blago izpremenilo v denar in se ta denar ne more zopet naložiti v blago. Po vojski bo pa nasprotno, ker bo treba ogromnih vsot da se vse to, kar je vojska direktno ali indirektno uničila, zopet ustvari, in tedaj se bode te ogromne vsote, ki sedaj leže po denarnih zavodih, v kratkem času dvigale. Za to dobo se mora zadružništvo že sedaj pripraviti, da bo kmetovalec, ko se vrne iz vojske, da svoje gospodarstvo obnovi in na novo uredi, dobil po sprejemljivih pogojih za to potrebna denarna sredstva.

Stopile bodo pa pred nas še nove naloge dobrodelnega značaja. Treba bo skrbeti za to, da se rane, vsekane po vojski, pozdravijo. Skrb za invalide in za njihove družine, ki je seveda v prvi vrsti naloga države, bo pa vendar v precejšnji meri zadela tudi občine in naše gospodarske organizacije. Pri vseh teh novih nalogah bo največjega pomena, ako bo naša samouprava delala rok v roki z našim zadružništvom! Samo v popolni slogi teh faktorjev bomo imeli poročstvo, da se te velike naloge tudi srečno izvrše. Naj ta zavest prošine vse zadružne kroge, da bomo v edinosti vseh naših sil dobili moč za javno koristna dela bodočnosti!

Ob morju pri Devinu.

Goriško, v majniku 1916.

Ej, to morje, naše morje — In devinski grad na strmi skali, ob njegovem vznožju peneči, vedno nemirni valovi, tako nemirni, kakor naša srca. Tam pri gra-

du, pri starodavnem, beli domovi, sanjajoči nad morjem, strmeči tja v daljo, neprodirno daljo, a nad domovi razorani nizki grebni sivega kraškega skalovja. Čudovito lepa slika dela naše slovenske zemlje. V temnih kristalnih kraških jamah, v kraških dolinah zamolklo zločesto grmenje od stene do stene — udar na udar, ječijo in sičijo granate v težkem, črnem dimu; žvižgajo sivi oblaki šrapnelov — in morje šumi in se peni. Devinski grad na sivi skali se bori z jeklom, se krši in klone svojo pomosno glavo pod težo teh pošastnih požrovov. Tam ob obali, ob zalivu ne spirajo več ribiči s porumenelimi, od solca ožganimi obrazi svojih mrež, domi samevajo prazni, granate gospodarijo med njimi in nad njimi. Božajoč vetrič ne poljublja več s svojim majevim vzdihom cvetočih akacij belih jader na nemirnih valovih sinjega morja, le galebi, beli galebi se kopljajo v morju, ako zažame topovi krog skal svojo mogočno vojno davorijo, tedaj galebi splašeni splahutajo in se skrivajo v dolbinah kraške obali. Ej, ti morje, naše morje, kako vse drugače je bilo tedaj, ono velikonočno, ko niso še peli laški topovi nad teboj svoje pesmi o laškem pohlepu. D' Annunzijevo »Ladja«, blagoslovljena z odami in elegijami na »mare nostrum«, na to sinje naše morje, ni še zapustila varnega beneškega pristana. Ribiški čolni v varnem devinskem pristanu so ležali pripeti ob trdne konopce in s povezanimi jadrji, mreže so se sušile v solncu, galebi so se kopali v morju in kopali v solncu pod strnim devinskim gradom. Devinski ribiči so praznovali »Vstajenje Gospodovo«. Naš čolnič se je zibal nemirno na neizmernih valovih, udarjajočih ob skalnate stene, mi smo sanjali o pomladi in solncu, o lepoti naše zemlje, našega morja. Sanjali smo na »Dantejevo skali« o Danteju, ki se je po ustnem izročilu tu opajal s krasoto naše zemlje, dal poleta svojim mislim in čustvovanju, na naših tleh obogatil italijansko literaturo z nesmrtnimi verzmi in že tedaj vzbudil pri svojih rojakih pohlep po naši zemlji.

Ej, ti morje, naše morje, in naš Timav v svojimi pravljicami deveterimi, sedmimi in celo dvanašterimi izlivi in vreli. Ob tebi so se stekale žile zgodovinskega in prazgodovinskega življenja. Ti, Devin,

si bil ključ in vrata, kjer so stopali najrazličnejši narodi v stik z ljudstvom, bivajočim na naši zemlji. Ob tvojih bregovih so križarili stari Veneti, Drzni Argonavti pod svojim vodnikom Jazonom so prispeli iz Črnege morja po Donavi, Savi, Ljubljani in potem čez kraške grebene v Adrijo pri Devinu ob Timavu. In stari Antenor, junak iz Troje, je iskal zavetja na bregovih ob izlivu Timava. Komu niso znani verzi Dantejevega vodnika in mojstra, nesmrtnega Vergila: »Atenor potnik — — — — fontem superare Timavi — Unde per ora novem, vasto cum mormure montis — It mare prorupit et pelago premit arva sonanti. (Aeneida I. 244.) In geograf Strabo poroča o dveh svetih logih, posvečenih argivijski Junoni in aetolijski Junoni, katere je najbrže Argonavt Jazon postavil ob izviru Timava, in sicer na mestu, kjer se sedaj dviga mesto poganskih templjev starodavna cerkev Sv. Ivana, ki tvori velik in važen spomenik v zgodovini našega naroda. Tudi razni drugi rimski pesniki in pisatelji so pevali in pisali o Timavu in njegovi prekrasni okolici. Še v novejšem slovstvu je naš Jože Lovrenčič pripeljal v svojem »Trentarskem študentu« žejne sholarje na kraški teran v devinski grad, o katerem poroča že Plinius, da slovi po dobrem vinu: »— castellum nobile vino Pucinum«.

In devinski grad na strmi skali, orlovsko gnezdo nad morjem, spomenik težkih davnih dni, ko je bil še kmet brez pravice in je tlakoval gospodi. — Ko se je kmet uprl, naskočil grad, a je moral zopet se pokoriti in tlačaniti, dokler mu ni prineslo leto pomladi narodov — 1848 — osvoboditve — — —

Ej, ti morje, morje, ti, naš Devin, ob naši obali, na naših tleh, pomnik slavnih in težkih dni, priča gromenja topov o laški pohlepnosti in nezvestobi, si li prerok lepših, jasnejših dni našega naroda? Že pred vojsko so te skušali dobiti v svoje kremplje naši zemlje lačni sosedi iz Italije, ki so potom svojih protiaustrijskih in protislovenskih društev in predvsem potom »Legge Nazionale« skušali potujčiti naše ljudstvo in že otrokom iztrgati iz srca materin jezik in materino čustvovanje. Toda stali smo na straži in kljubovali tujcem, braneč našo zemljo ped za pedjo. In dobro se

LISTEK.

Vojna razstava na Dunaju.

V malo dneh se otvori na Dunaju v Cesarskem vrtu vojna razstava. Potrebne stavbe so zgrajene in do mala dovršene; le še umetniškega okrasja jim morajo nadeiti in stavbeni vodja profesor Witzmann bode lahko vesel svojega dela, ki mu dela čast.

Vojna razstava bode pokazala nam, zaveznikom in nevtralcem, s čim so naše armade dosegle na bojnih poljih čudovitih uspehov. Hkrati bode dala jasen odgovor gorostasnim lažem o našem popolnem gospodarskem polomu, ki jih razširjajo naši sovražniki. Razstava, ki se bode v vseh oziirih prilegala današnjim razmeram, bode imela nedvomno sijajen uspeh.

Razstava je dobila mesta na Cesar-skem vrtu, kateremu se je pritegnil še takozvani Galicinov travnik. To zato, da je bilo mogoče ustvariti vse, čisto razsežne naprave bojnege polja in vendar ne prikratiiti skupnega lica na škodo posameznim poslopjem in paviljonom.

Tako bode v bodočem poletju razstavni prostor višek prestolnomestnega družabnega življenja in jezero, v katero se

bodo iztekale množestevilne reke domačih in tujih občudovalcev, le-teh zlasti iz nevtralnih dežel, ki bodo imeli dosti prilike, da si bodo nabrali vtisov o istinitosti neizčrpnih pomočkov, neomajne volje in nepremagljive moči zaveznih osrednjih držav.

Razstava sama bode prekosila vse prednice. Ne da bode že po razsežnosti dala prilike v veliki meri le avstro-ogrski vojni upravi postaviti na ogled vse zanimivosti ter vse izdelke vojne industrije, ki so z upravo v tesni zvezi, dala bode tudi izredne prilike zaveznim državam, da se bodo udeležile v velikem obsegu razstave ter izpostavile vojnih trofej, pri čemer njihove moči in pridobljene slave. Nemčija, Bolgarija in Turčija bodo lahko izkazale zaveznništvo, ki so je izkazale na bojiščih s krvjo, tudi v razstavi, in zato bode dunajska razstava prva, na kateri izpričujejo vse štiri zavezne države neomajno vez skupnosti, ki jo je skovala svetovna vojna.

Oglejmo si nekoliko razstavni prostor. Vhod vanj tvorijo ogromne duri pod 32 m visokim stolpom, ki moli v vidni znak razstavi preko bližnjih kupol. V dolenjih nadstropjih v stolpu so pisarne razstavnega vodstva. Osmerokotna steklena lopa tvori razstavno vežo in trije vzporedni hodniki vodijo v častno galerijo. Le-ta je ovalna

stavba s kupolo in strešno svetlobo. V nji so nameščene slike zaveznih vladarjev, zaslužnih državnikov, pred vsem zmagovitih generalov te vojne iz vseh štirih držav. Ob tej galeriji se na obeh straneh razsega prostorni dvorišči z onimi vojnimi trofejami, ki bi v zaprtih prostorih ne imele pravega učinka.

Trije hodniki vodijo v trofejno lopo z razstavljenimi, krvavo priborjenimi trofejami. Lopa je priprosta, primerna resnosti razstavljenih predmetov. Dve manjši lopi sta namenjeni izključno trofejam zaveznih držav, takisto dvorišče med njima.

Iz velike trofejne lope vodi pokrit hodnik v dvorano, ki je prirejena za razstavo opreme in naprav na bojiščih. Naslednja dvorana je namenjena pionirstvu in utrdbam, sosednja vojnimi stavbam in vojaško-zemljepisnemu zavodu. Vojni preskrbi sta določena dva paviljona, ki ju vežejo hodniki z ostalimi prostori, lublinska generalna uprava ima svojo lopo.

Nemška vojna uprava je razstavno blago po večini že poslala na Dunaj. Razvrsti se v posebni lopi. Nemške trofeje so razdeljene v šest glavnih skupin: 1. orožje in municija in sicer nemško ter uplenjeno francosko, angleško in belgijsko; 2. uplenjene strojnice; 3. uplenjeni topovi in municija, ter nemške krogle raz-

ličnega kalibra; 4. uplenjeni municijski in drugi vozovi; 5. nemška in uplenjena vojaška obleka vseh orožnih vrst; 6. različni predmeti kakor francoski nožni trnki, metalci min, sovražna letala, jeklene čelade in branilni oklepi, metalci ročnih granat, oklepni avtovozovi itd.

Bolgarske in turške trofeje so takisto že na potu.

Poleg vojne uprave se udeleži v sijajni meri razstave tudi naša vojna mornarica. Tudi ta se ne bode ozirala daleč nazaj na minulost, tega namena nima razstava v nobenem oddelku, temveč bode skusila, da pokaže obiskovalcem, kolikor je na razstavi možno, pravilno sliko pomorščakovega življenja v vojni ter vzbudi priznanje za požrtvovalno in občudovanja vredno delavnost njegovo. Mornariška razstava se razdeli poleg razstavnega oddelka še v pet skupin: 1. vojne ladje z modeli le-teh; 2. torpedi in mornariški topovi; 3. vrvarstvo in izdelki; 4. mornariška oprava in oprema pri častništvu in moštvi; 5. navtiško merilno orodje. V vsakem oddelku si bode ogledal obiskovalec razstave lahko natančno predmete in proučil njihovo rabo in potrebo.

Da mornarica ne bode pozabila trofej, se razume; saj je slava naše mornarice zbog njenih junaških činov znana in pri-

postojank neprestano treba —, goni elektrika strojne svadre. Slama je na teh krajih že radi transportnih težav redka stvar. Smrečevina se kot strelja za konje ni izkazala, toliko bolje pa lesena volna, ki se veliko uporablja tudi v staniščih za moštvo. Lesa je kakor znano na Tirolskem dovolj, treba je bilo le spraviti v bližino postojank stroje za proizvodnjo lesne volne; te stroje seveda tudi goni elektrika. Ravnotako obratuje z električno silo večji del vpenjač, ki so napeljavane skoraj k vsem postojankam. Električna služi dalje reflektorjem, ki razsvetljujejo ospredeje.

Že ti površni migljaji nam povedo, kako ogromnega dela je zahtevala vojna samo v teh predelih. Vsekakor je bila večina teh del samo v vojni izpeljava. Železni most, odpad vsakih pomislekov glede stroškov, kjer gre za človeška življenja, na drugi strani pa največja smelost, ki jo rodi vojna, in pa razpolaganje s človeškimi močmi, ki bi bile v miru nezmisljivo drage, — vse to ustvarja dela, na kateri bi v miru noben tehnik ne mislil. Tako je bilo treba spraviti meseca februarja preko 2300 m visokega prelaza na 2000 m visoko postojanko lokomobil, katere kotel je sam tehtal 22.000 kg. Najprej so se zgradili posebni vagoni, razširili predori, napravile sani. Potem pa nestvora v snegu že celo ni bilo mogoče ganiti z mesta. Torej so vpregli pred sani največji razpoložljivi motorni voz. Pa še vedno ni šlo. Tedaj se je vpreglo še 250 mož in sedaj je šlo. Danes daje stroj tam gori tisočim bojevnikom luč, gorkoto, življenje. Tako vojna, ki je sama v veliki meri tehnično vprašanje, ustvarja in rešuje vsak dan nova tehnična vprašanja.

Letošnja žetev.

Važne priprave.

Prejšnji teden je imel posvetovalni odbor vojničnega zavoda na Dunaju večdnevne seje. Govorilo se je o ureditvi prihodnje žetve in njene uporabe.

Posvetovalni odbor je najprej konstatiral, da se je državno gospodarstvo z žitom potom vojničnega zavoda obneslo in zato naj ostane tudi za letošnji teden. Ta način pa naj se razširi tudi na sirm, grašico in krompir. Pri tem naj bi se pravično gledalo na domače potrebe posestnikov.

Odbor je predlagal, da naj se ustanovi posebna centralna komisija za ljudsko prehrano, ki bi bila vodila vse posle glede nabave in razdelitve živil in krmil in imela vrhovno vodstvo vseh za te namene ustanovljenih zavodov (raznih central itd.). V tej centrali naj bi bili razven državnih uradnikov tudi strokovnjaki praktičnega narodnega gospodarstva. Centrali naj bi stal ob strani poseben svet.

Vlado se je naprosilo, naj skuša v sporazumu z ogrsko vlado doseči, da se vsa avstroogrška produkcija živil čim najbolj mogoče enako in enakomerno razdeli na obe državi.

V glavni seji je predsednik vojničnega zavoda sekcijski načelnik vitez Schouka poročal, da so študije za razdelitev kornice imele ugoden uspeh. Tako se bo dobilo boljše moko in važno mast in se bo lahko ugodilo interesom glede cene pri kornizni krmilni moki. Uvoz iz tujine je zadovoljiv.

Načelnik žetvenega odseka grof Larisch Moenich je poročal o uspehih zgoraj omenjenega posvetovanja. Posebno je poudarjal važnost nove centrale za preživljanje. Glavno vprašanje pri prihodnji žetvi tiči v tem, da temeljito rešimo vprašanje, kako naj se letina pospravi. Zato je potrebna natančna statistika, koliko se je posejalo in koliko našlo. V sporazumu z vojničnim zavodom je posvetovalni odbor za to, da se določijo gotovi kontingenti in sicer po okrajih in občinah. Tudi organizacijo na spodnji stopinji je treba izpopolniti. Priporočila se, da vsako okrajno glavarstvo dobi lokalnega uradnika vojničnega zavoda.

Vladni svetnik dr. Hotowetz je poročal o razdelitvi mlevskih izdelkov. Sprejet je bil njegov predlog: Za vsako občino naj se napravi načrt za preskrbo. Te načrte ima pregledati okrajni aprovizacijski odbor, ki sestavi okrajni načrt. Deželna podružnica vojničnega zavoda pregleda ta načrt, ga primerja z načrti o spravljaju letine in tako dožene, ali in v koliko imajo posamezni okrajji preveč ali premalo. Dunajska centrala sestavi deželne načrte in poskrbi takoj, da one dežele, ki pridelajo premalo, trajno in pravočasno iz drugih bogatejših dežel ali od uvoza dobijo dovolj žita ali moke. Po kronovinah pa ima za okraje s premajhno letino oskrbeti dotična filijalka.

Vojnični zavod odkazuje živila okrajnim aprovizacijskim uradom in ti imajo po krajevni potrebi in pod nadzorstvom politične oblasti poskrbeti za nadaljno razdelitev.

Posvetovalni odbor smatra za nujno potrebno, da okrajna glavarstva dobe posebne organe za zadeve ljudskega preživljanja, ki bi tudi nadzirali žetveno sta-

tistiko, pospravljanje in mletev žita, razdelitev in porabo mlevskih izdelkov.

Za industrije, ki rabijo žito, naj se z upoštevanjem izrednih razmer določi gotove kontingente. Za ječmen naj se pri dunajski centrali ustanovi poseben oddelek za ječmen.

Glede ureditve porabe se je predlagalo in sklenilo: Dosedanji predpisi glede porabe žita, moke in mlevskih izdelkov naj ostanejo še v veljavi; posebno se ne sme množina za eno osebo prej izpremeniti, dokler ne dobimo natančnih statističnih podatkov o letošnji žetvi. Da bi se množina za one osebe, ki se same preskrbujejo, trajno zvišala, ni nujnega razloga, dokler se tudi obrtnim in industrijskim delavcem ne more dati večje množine. Samo za čas žetve, košnje, mlatve in jesenskega dela naj se množina zviša. Trajna ureditev porabe naj se za celo državo za vse prebivalstvo izvede po enakih načelih. Natančno je opisati, kdo se preskrbuje sam in njihovo porabo je treba strogo nadzorovati potom obveznih izkazil o moki ali na kak drug krajevno primeren način. Krmiljenje za mletev pripravnega žita naj se strogo kaznuje. Osebam, ki se same preskrbujejo, pa s svojim postopanjem škodijo splošnemu načrtu preživljanja, naj se vzame pravica do samopreskrbe.

Se zanašajo naj ostanejo najvišje cene in krušne karte. Bolj pa naj se skrbi za industrijsko delavstvo. Upošteva naj se pri teh krogih splošni aprovizacijski položaj, pomanjkanje drugih važnih živil in krajevne razmere.

Tudi v trgovini naj se določi najvišje cene za taka važna živila, ki se jih potom industrije dobi iz žita. Po posameznih kronovinah vodi vsi preskrbo deželna vlada po navodilih osrednje vlade. Pristojnost okrajnih glavarstev in občin naj se omeji samo na izvrševanje in nadzorovanje deželno-novladnih ukazov.

Delo ob žetvi.

Vlado se je pozvalo, naj z vsemi sredstvi poskrbi, da se žetev kmalu spravi. Naj se odpravi romanja in delo naj se tudi v nedeljah začne takoj po prvi sv. maši.

V prvem navalu.

Italijani beže!

Prihodnji teden — 23. maja — poteče leto in dan, odkar nas je zahrbtno napadla 30letna zaveznica Italija. Bodo, ki je bilo naperjeno proti nam, se je pa izkazalo kot topo orožje, in ako vsa znamenja ne varajo, bo padel udarec, ki je bil namenjen nam, na Italijo.

Že celo leto si prizadeva Cadorna, da bi strl našo mejno brambo in osvojil z orožjem vsaj ono ozemlje, ki je bilo Italiji obljubljeno v svojemcasnih pogajanjih z Avstrijo. Zastonj! Vedno znova so se razbili navalni italijanskih množic ob junaškem odporu naših vojakov, in od tedna do tedna, od meseca do meseca so se tolažili in zanašali kričavi Italijani na prihodnji napad, ki bo prav gotovo uspel. Sedaj je poteklo leto, in razočaranje v deželi je postalo brezmejno. — Pet velikih ofenziv, ki so se vodile s skoro vsemi razpoložljivimi močmi, se je zrušilo ob Soči; prizadevanja na koroški meji, pri Schludbachu, na Col di Lana, v Val Sugana, na visokih planotah Vielgereuth in Lafrun, v ozemlju Gardskega jezera in doline Ledro, kakor tudi prizadevanja v Judikarijah, da bi prodrli in osvojili prostor in trdnjavi Riva in Trident, oziroma da bi udrli v Dravsko dolino, — so se vsikdar brez upa izjalovila.

Po razmeroma dolgotrajnem miru se je sesedla v dneh od 13. do 15. marca zadnja soška ofenziva italijanske armade, kateri so neposredno sledili ne neznatni krajevni uspehi z naše strani v tolminskem in bovškem prostoru, na Rombonu in Mrzlem vrhu. Tudi v goriškem predmostju, pri Pevmi, na podgorski višini smo osvojili sovražne postojanke in jarke. Ti krajevni uspehi naših čet so pomnožili negotovost, ki se je bila čisto očitno polastila italijanskega vojnega vodstva po zrušitvi zadnje soške ofenzive. Zdelo se je, kakor bi se Cadorna v zadnjih tednih bal naše ofenzive in bi si ne bil na jasnem, s katere točke na dolgo raztegnjene fronte se bo sunele izvršile. Odtod pač tudi nemirno tipanje semintja in premikanje čet s soške na tirolsko fronto, pa zopet nazaj na soško fronto, nervozni napadi na Doberdobski planoti, predvsem proti jugozapadnemu robu te planote in vzhodno od Sela v drugi polovici aprila in v drugem tednu maja, predorni poizkusi pri Buchensteinu, na Col di Lana, v dolini Ledro in v adamellskem ozemlju. Napadi proti Col di Lana so imeli v toliko uspeh, da je prešel vrh gore, potem ko je bil razstreljen, po več nego tridesetletni borbi v posest sovražnikov. Nadaljno prodiranje je bilo pa Italijanom že na grebensi višinski točki iste gore v smeri proti Monte Siefu energično zabranjeno. V sosednjem ozemlju Suganske doline, kjer je bil sovražnik sredi aprila istotako poizkušal prodreti naprej so bile s protinapadom vzete nje-

ve postojanke in je bil končno prisiljen, izprazniti svoje postojanke med Photom in Roncegno. V dolini Ledro, kjer so se vršili v dneh od 5. do 13. aprila živahni boji, se je posrečilo sovražniku vzeti le nekaj jarkov ob Ponalski cesti južno Spera in na južnem pobočju Rochette, dočim so bili njegovi napadi v adamellskem ozemlju ravno tako popolnoma odbiti kakor pri Buchensteinu.

Dočim je nasprotnik na ta način otipaval našo fronto in poizkušal najti kako slabo točko, pa naše čete niso počivale. Razen brambe proti sovražnim napadom, ki je bila skoraj povsodi najsijajnejše izvedena, so prešle v zadnjih dneh k krajevnim protisunkom in dosegle uspehe, ki jih ni podcenjevati. 4. maja n. pr. je bil pregnan sovražnik po močnejši artiljerijski pripravi iz svojih postojank na Rombonu, 7. maja je bilo vzeto na severnem pobočju vrha Sv. Mihaela sovražno oporišče in 14. maja so bili naskokoma osvojeni tudi naprej potisnjeni sovražnikovi jarki zapad. od Sv. Martina. Vsi protinapadi proti tem osvojitvam so ostali brezuspešni. In sedaj poročam naš generalni štab nove uspehe na soški fronti, kjer je bila na Doberdobski planoti vzhodno od Tržiča naskokoma osvojena cela vrsta sovražnih jarkov, ujetih 155 sovražnikov in uplenjena 1 strojna puška, dalje pri Plaveh in Tolminu. Najvažnejše pa je pač poročilo o sunku naših čet na južnem Tirolskem, ki se je izvršil po artiljerijski pripravi z neodoljivo silo v približno 30 km širokem prostoru proti sovražnim črtam in takoj v prvem navalu dovedel do osvojitve sovražnih postojank na armenterskem hrbtu, južno od Suganske doline in južno od Rovetta. Do 2600 ujetnikov, 7 topov in 11 strojnih pušk je padlo v roke našim četam kot prvi plen, s kakršnim se niso mogli ponašati Italijani niti v največjih soških ofenzivah. Uspeh, ki se je v zadnjih dneh že znatno zvišal, sega preko mej krajevnega pomena in 15. maj 1916 utegne postati za jugozapadno fronto to, kar je bil 1. maj 1915 pri Gorlicah za rusko fronto.

Naše čete so že na italijanskih tleh, dve močni italijanski oklopni utrdbi so zavzele pod vodstvom prestolonaslednika Karola Franca Jožefa prodirajoče avstrijske čete — onemogli Italijani pa ob Soči ne morejo naprej in že se poslavljajo od njenih bistril valov... 61 topov so zadnje dni vzeli naši Italijanci, pač dokaz, da umikanje Italijanov ni posebno redno, ampak precej podobno dogodkom za časa, ko jih je Melnik učil ponižnosti. »Radecki pa na konj sedi in roženkranc v rokah drži.« Tak njegov duh vodi avstrijske čete proti verolomnemu sovražniku. Vsa naša domovina moli v tem duhu, da testament starega avstrijskega vojskovodje postane trdno, živo dejstvo — da letos do praznika sv. Janeza Krst. 50 letnico bitke pri Kustozi proslavi vsa Avstrija s tem, da laški sovrag strl obleži pred njenimi nogami, mi Slovenci pa še posebej s tem, da kmalu praznujemo združenje z beneškimi Slovenci pod habsburškim orlom.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 19. maja. Uradno:

Odmor ognja na primorski in koroški bojni črti je trajal splošno tudi včeraj.

Naše čete so odbile danes zjutraj dva sovražna napada na postojanke, ki so jih pridobile nedavno vzhodno od Tržiča.

Skupina naših pomorskih letal je metala uspešno bombe na kolodvorske naprave San Giorgio di Nogaro in na sovražno postajo pomorskih letal blizu Gradca.

Na južnotirolski bojni črti so pridobile naši napadi neprestano na prostoru. Šest laških napadov smo odbili na grebenu Armentera.

Naše čete, ki so prodrle med dolinama Astach in Lain pod vodstvom Njegove cesarske in kralj. Visokosti podmaršala nadvojvode Karla Franc Jožefa, so podile sovražnika na celi bojni črti in so se polastile danes zjutraj italijanskih oklopnih trdnjav Campo Molon in Toraro.

Med dolinama Lain in Brand (Valarsa) so dosegle naše čete severni rob gorovja Col Santo.

V dolini Adiza so morali Italijani izprazniti kraja Marco in Mori.

Število od začetka našega napada ujetih sovražnikov se je povišalo na nad 10 tisoč mož in 196 častnikov, plen na 51 strojni in 61 topov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

Utrdbi Campo Molon in Toraro ležita v Lesinskih alpah in sta zapirali pot v beneško ravan.

× × ×

Laško uradno poročilo.

17. majnika. Med Tonale in Judikarijo topniški dvoboj. Po krepki pripravi s topovi je izvedel sovražnik v Val Lagarina (Adiza) pet ljutih napadov na naše postojanke na južni strmini Zugna Torta. So-

vražnika smo odbili, njegove izgube v našem uničujočem ognju topov in pehote so bile velikanske. Adiza je odnesla veliko sovražnih mrličev. V odsekih med Val Terragnola in zgornjim Astico je povzročil ljuti osredotočeni ogenj s topovi vseh kalibrov, da smo ga popravili našo bojno črto tako, da smo opustili nekaj prednjih postojank. V sektorju Asiago je poizkušal sovražnik ponoči na 16. t. m. nekaj napadov, vrgli smo ga z velikimi izgubami zanj; cel dan nato ni deloval. V Val Sugana je sovražnik ponoči na 16. t. m. in bodoče jutro ljuto napadal v odseku med glavno postojanko v Val Cuggio in Monte Coillo; sovražnika smo odbili. S protinapadom smo ujeli do 300 mož, med njimi nekaj častnikov. Na ostali bojni črti so tudi gromeli topovi in se je sporadično napadalo, vse napade smo vrgli z velikimi izgubami za sovražnika. Prepustil nam je približno 100 ujetnikov, in sicer v Val San Pellegrino, na zgornjem Butu, na Mrzlem, v tolminskem odseku, na južnih robih sv. Mihaela, vzhodno od Sela in pri Tržiču. Sovražni letalci so metali bombe na Tesio, Ospedaletto, Ontebelluno in na kolodvora Carma in Gemoni. Nekaj žrtev, škode na blagu nobene. Skupina naših letal je metala bombe na Belo in Koče v Ziljski dolini.

× × ×

Naši hrabri junaki so se, kakor je poročal včeraj eksel. gospod Höfer, polastile včeraj zjutraj pod vodstvom Njeg. ces. in kralj. Visokosti nadvojvode Karla Franca Jožefa, našega prestolonaslednika, laških oklopnih trdnjav Campo Molon in Toraro. Uradno poročilo, da je prestolonaslednik potegnil sam meč iz nožnice in ga zavijtel nad Laha, ga premagal in podil in preganjal, je vzbudilo povsod v naši množični državi odkritosrečno veselje in ponos in navdušenje. Dedič slavne čestitljive krone Habsburžanov je dozdaj posredoval med čestitljivim našim vladarjem, cesarjem in kraljem in med vojaki-junaki na bojišču. Vojaki in vsi, ki so prišli z njim v stik, so ga vzljubili vsled njegove velike ljubeznivosti in močate odkritosrečnosti. Zdej, ko nastopa kot zmagovalni poveljnik na krvavem polju slave, nam predstavlja utelesitev misli nerazrušljive zveze med vladarsko hišo in državo.

Zmagovalni sunek skupine, ki ji poveljuje nadvojvoda prestolonaslednik Karol Franc Jožef, je zasledujoč in izvajajoč velikopotezni napadalni načrt, potisnil sovražnika iz celega odseka med sotesko Lain in dolino Astach. Ampak najvažnejši dogodek je, ker so vzele prestolonaslednikove čete trdnjavi Campo Molon in Toraro. Sosednji oddelki so pa obkolili severni rob gorovja Col-Santo.

Uspehi naših junakov vzhodno od Adize so že tudi na zahodnem bregu reke prisilili sovražnika, da je moral popustiti Mori in postojanko pri Marco.

Cadorna se trudi z vso umetnostjo svojega poročevalskega načina, da prikriva pravi položaj na bojišču kolikor le more in »popravljaja bojno črto«, kadar prepode naši junaki Lahe. Ostro so na Laškem prepovedali objavljati avstrijska uradna poročila; naši pa gledajo z osvojenih vrhov gorskih velikanov že na tisto ravnino, kjer so naši očetje in očetov očetje pod Radeckijem, pod nadvojvodom Albrehtom in pod drugimi našimi glavnimi vojskovodji tolikokrat potolkli Laha. Obletnico, ko je napovedal laški kralj našemu presvitlemu cesarju vojsko, slavimo z zmagami mi. Hrabre naše junake vodi bodoči naš cesar in vladar. Francozi še postajajo vsled naših zmag nad Lahi nervozni, mi pa zaupajo v našo pravično stvar mirno in vztrajno in navdušeno čakamo, da prisilimo naše sovražnike, da pokleknejo pred nas in zaprosijo miru.

Nadaljevanje bojev na Goriškem.

Sreda, dne 17. maja.

Po kratkem par urnem presledku je proti večeru včeraj zaigrala artiljerija zopet svoj strašni koncert. Kanonada je trajala z vso besnostjo vso noč in boj divja tudi danes brez presledka. Italijanske granate padajo prav gosto v »Rožno dolino« pri Gorici.

Kako je bilo lani?

Dne 23. junija so Italijani z največjo ljutostjo bombardirali Kalvarijo. V 36 urah je padlo na Kalvarijo nad 10 tisoč šrapnelov in granat vseh kalibrov.

Vzete glavne postojanke na laški zemlji.

Dunaj. Iz vojnega tiskovnega stana se javlja 19. t. m.: Avstrijske čete so dosegle v celem odseku od reke Astico do ozemlja Terragnola, kjer so zasedle nadvladajoče postojanke, ki se nahajajo na Soglio d'Aspio, na Constonu in na Costa d'Agra že na laški zemlji.

Boji za greben Maggio.

Vojni poročevalci poročajo z dovoljenjem vojnega časnikarskega stana: Naše izgube so v primeri z doseženimi uspehi in z izgubami sovražnika le nizke. Koliko Lahov so ujeli naši, ve javnost iz dnevnih poročil našega generalnega štaba, a laške krvave izgube so tudi zelo težke. Če se ogledajo vzeti jarki, se opazi, da naši na-

tančno streljajoči topovi niso odstranili le ovir, da niso le porušili sovražnih jarkov in omajali živce in moralno moč sovražnika, marveč da so dosegli tudi velik materialen učinek. Včeraj, 17. t. m., so dosegli naši veliko uspehov. Med dolinama Lain in Astach so vzeli mejni greben Monte Maggio v višini 1862 metrov. Z Monte Maggio vodijo že vse ceste navzdol. Ker se je osvojila tudi gora Costabella, je v nevarnosti po sovražniku zasedeni prelaz Borcola, katerega edinega sovražnik še drži.

Dunaj, 19. maja. Iz vojnega tiskovnega stana: Osvojitev obmejnega grebena Maggio je najvažnejši današnji dogodek. Od tu nadvladujejo naše čete doline na jugu.

Dunaj, 19. maja. Iz vojnega tiskovnega stana: Tretji dan našega napada v južnih Tirolah je zopet zelo zmajal laške postojanke. Naši stoje že na poti v Schio.

Lahi tako bežali, da niso mogli več rešiti topov.

Vojni poročevalci poročajo, da je bilo zaplenjenih v Tirolah zato tako veliko laških topov, ker so naši Lahe z napadi popopolnoma presenetili, da niso mogli več odpeljati svojih topov.

Lahi izgubili v sedanjih bojih več, kakor v bitki pri Kustoci.

Lahi so izgubili, odkar se bijejo naši napadalni boji, samo na ujetnikih nad 10 tisoč mož in 196 častnikov, vzeli smo jim pa 51 strojnih pušk in 61 topov. Laške izgube so že zdaj veliko višje, kakor v bitki pri Kustoci 24. junija 1866. V tej bitki je bilo ujetih 4000 Lahov, mrtvih in ranjenih jih je bilo 4000. Te izgube so zadoščale, da se je premagana 300.000 mož močna laška armada umaknila.

Cadorna »popravlja« dalje laško bojno črto.

Lugano, 19. maja. Cadorna poroča, da so laške čete vsled ljutih napadov sovražnika morali še dalje popravljati svojo bojno črto na južnem Tirolskem. V tem smislu razpravlja o položaju na bojišču tudi laško časopisje.

Laško časopisje olepšava laške poraze.

Lugano. Ko se je pričela avstrijska ofenziva proti Lahom, so že pisali laški listi, da smatrajo avstrijski vojaški krogi mesto Rovereto kot izgubljeno in da se mora ofenziva na južnem Tirolskem brezpogojno izjaloviti. Vsled Cadornovega poročila s 17. majnika, je pa moralo laško časopisje priznati, da se je naš napad šele pričel. »Corriere della sera« pravi: Italijanski generalni štab je že dolgo poznal avstrijski napadalni načrt in natančno poizvedel, kje nameravajo Avstrijci napasti. Napad se razprostira le na mal del bojišča na Tirolskem. Poveljstvo, ki bi se zarilo na tem bojišču v misel, da mora držati vsak grič in ki bi ne postopalo veliko potezno, bi se moralo obžalovati. »Tribuna« sodi, naj se še ne izreče sodba; vsekakor je pripravo laško poveljstvo vse za protinapad. »Corriere d'Italia« pravi: Lahi se umikajo, ker nameravajo pričeti ofenzivo pozneje za ugodne jim brambene postojanke.

Laški poraz zelo važen.

Kodanj, 18. maja. (K. u.) »Politiken« piše: Z laškim bojiščem se nismo veliko pečali. Boji so bili tam še bolj stoječi, kakor na drugih bojiščih. Ker je vojska v Alpah vzbudila manj pozornosti, kakor se je pričakovalo, je v zvezi s tem, ker je strašno razočaral nastop Italije v svetovni vojski. Več mesecev je vse skrbelo, kam se poda sedma velesila Evrope. Pričakovalo se je, da odloči Italija vojsko: Njena sveža milijonska armada bi morala potegniti tehtnico. Velika cena, ki jo je ponujala Avstrija Italiji, da ostane nevtralna, je še pomnožila pričakovanja z ozirom na moč Italije: če pade Italija Avstriji za hrbet, ko so stali še Rusi v Galiciji, se mora zrušiti monarhija. Italija je nastopila; dosegla pa ni nič drugega, kakor nekaj bojev ob meji. Osrednji velesili sta potiskali mirno Ruse dalje nazaj! pozneje sta pa uničili Srbijo. Z vseh strani so pozivali laško milijonsko armado, naj razbremeni Ruse, naj pomaga Srbom, naj se vojskuje v Franciji, ker morajo imeti poleg armade ob Soči še dovolj čet v Italiji; toda Cadorna ni pustil svojih ljudi proč in je napadal in napadal Gorico in Dobroboško planoto, naprej pa ni prišel. Avstrija je izpeljala svojo obrambo proti Lahom večinoma s črnovojniki. Lahi niso dosegli dosti več, kakor da so zasedli ravni- no zahodno od Soče, katero so avstrijske čete izpočetka zapustile in precej lahke osvojitve v dolini ob Adizi. Avstrija pa napada zdaj tu in tam. V ponedeljek in v torek so ujele avstrijske čete že 6000 Lahov in so napredovale. Veliko število ujetnikov dokazuje, da je laški poraz zelo važen.

Vsi uspehi enoletne vojne za Italijo izgubljeni.

»Az Estov« vojni poročevalec javlja o bojih na južnem Tirolskem: Začetek vojne smo zapustili Rovereto, Italijanske predstraže so stale pred enajstimi meseci v strelnem dosegu, toda dolina je bila zaprta z granatnimi kladami in postojanka pri Roveretu je bila za brambo tako iz-

vrstno urejena, da so doživljali Italijani vselej, kadar so poizkusili prodreti, krvave neuspehe.

Ravno tako je bila urejena bramba Vielgereutha in Lafrauna, ob kateri so se tolikokrat razbili italijanski prodorni poizkusi. Adiza dolina je bila sovražniku zaprta in roversko skalovje je nudilo sovražnikom izborno priložnost, da postavi svoja ognjena žrela; skoraj vsaka skala je skrivala z neizmernim trudom zakopane topove. Brambe naprave lavaronske so stale 14 dni nepretrgoma v sovražnem ognju. Italijanska artiljerija je razpolagala z izvrstnimi postojankami, tudi z višjimi gorskimi postojankami, ali ni mogla ničesar doseči.

Italijanska pehota istotako ni bila srečna. Tirolski strelci so pregnali celo Italijane s Costona, ki leži na italijanskem ozemlju. Šele potem, ko je italijanska artiljerija goro skoraj odnesla kos za kosom, so se costonski osvajači vrnili na tirolsko ozemlje. Ravno tako so doživeli Italijani popoln poraz v Brentarski in Suganski dolini, ko so hoteli obkoliti Trident z vzhodne strani.

Svoje s težko muko priborjene uspehe so izgubili ob prvem napadu naših. Njihove krvave žrtve so bile zaman.

Presenečeni Lahi.

»Secolo« priznava, da Avstrijci niso napadli tam, kjer so pričakovali Lahi napada. Velikanske sile so prisilile Lahe, da so se morali umakniti. »Corriere d'Italia« pa pravi: Avstrijci so skrbno pripravili napad. Materiala so si veliko preskrbeli. Naloga naših čet seveda ni lahka, ker nas je napadel sovražnik na najsłabejši točki naše bojne črte, kjer nudi neugodna meja sovražniku največ ugodnosti. Južno od Rovereta so pa naše postojanke zelo močne in dobro preskrbljene s topovi vseh kalibrov. Središče vseh teh utrjenih postojank tvori Zugna Torta.

Sodba berlinskih vojaških strokovnjakov.

Berlin. Velike uspehe avstrijskih čet na laškem bojišču tukajšnji vojaški in politični krogi radostno občudujejo; narod je vzradoščen. Veselje je tem večje, ker so morale zvezne čete premagati velike ovire v zelo težavnem ozemlju. Vojaški strokovnjaki berlinskih listov opozarjajo na težave in izražajo, da z gotovostjo upajo na daljne uspehe. Tako piše »Voss. Ztg.«: Če se pomisli, da so se bojevali v visokih gorah in da se je beležila na okroglo en kilometer razlike višin povprečno na 1300 metrov, da leži še povsod debel sneg, da je preskrba v gorah zelo težka, se morajo doseženi uspehi še višje ceniti. Kakor na naši zahodni bojni črti prepregajo tudi laško bojišče utrjene dobro zgrajene postojanke. Laške rezerve so močne, železniško omrežje omogočuje, da lahko vojske hitro prepeljejo na ogrožene točke.

Pariško časopisje o dogodkih na laškem bojišču.

Genf. Pariško časopisje, ki pozna veliko občutljivost laškega poveljstva, zelo previdno piše o Cadornovih zadnjih porazih na desnem in na levem krilu. »Temps« pričakuje, da bo vztrajal Cadorna v postojanki, ki jo je prisiljen izpremeniti, dokler ne dobi pričakovanih ojačenj.

Naše zmage razburile Francoze.

Berlin. »Lokalanzeiger« poroča iz Genfa: Pariški časnikarji so naravnost nasakovali laško veleposlaništvo v Parizu, da izvejo, kaj je novega na bojišču. Da jih pomire in da jim ustrežejo, so razdelili med nje pomirjevalno noto, češ, da je nakopičil Cadorna na celi bojni črti nove ovire. O »popravah«, ki jih izpeljuje Cadorna na desnem in na levem krilu, ni umestno preveliko razburjenje. Laška naselbina v Parizu, ki je nameravala, da slovesno sprejme francoske politike, ki so se vračali iz Rima, je opustila svoj načrt.

Naše zmage opravičujejo Cadorna.

»Kreuzzeitung« piše: Boji na južnem Tirolskem sijajno opravičujejo Cadorna, da se je branil pošiljati čete iz Italije drugim na pomoč. V krogih sporazuma bodo zdaj morebiti razpravljali, če ne kaže poslati nekaj zborov ubogim Lahom na pomoč.

Zračni boji na laškem bojišču.

Letala, ki ne bodo ropotala.

Budimpešta. Iz Lugana objavlja »Az Est«: »Idea Nazionale« poroča, da dobe laška letala naprave, ki bodo preprečile vsak ropot.

Napad naših letalcev na železniško progo Benetke-Mestre.

Lugano. Neki poslanec, ki se je vozil s tistim vlakom, kakor laška kraljica, pripoveduje: »Ko se je pripeljal vlak ob 9. uri zvečer v Mestre, smo čuli pokanje od razstrelb. Sovražni letalci so napadli železniško progo Mestre-Padova. V Benetkah in v Mestre so močno žarometi razsvetljevali ozračje, toda letalci skriti v megli so metali bombe dalje. Ena bomba je padla pri križišču na kolodvoru neposredno poleg

vlaka, ki so ga ravno sestavljali; uničila je brzojavne žice. Častniki v vlakcu so kričali, naj se odpelje vlak takoj proti Padovi, kar se je tudi zgodilo z veliko brzino ob ugasnelih lučih. Kljub temu so spremeljali letalci vlak, dasi so jih razsvetljevali žarometi in obstreljevali obrambni topovi.

Na Laškem ponovili prepoved o natisu avstrijskih poročil.

Lugano. Laška vlada je ponovila 17. t. m. prepoved časopisju o natisu avstrijskih vojnih poročil. Švicarski listi zlobno pišejo, da prepoved potrjuje imeniten uspeh, katerega so dosegli Avstrijci zadnje dni.

Lahi in Srbi.

Genf. »Gazette de Lausanne« javlja iz Pariza: Lahi in Srbi se zopet pogajajo o omejitvi svojih zahtev glede na avstrijsko jadransko obrežje. Trdi se, da je priznala Italija Srbiji poleg po sporazumu ji priznane ozemlja še celo dalmatinsko obalno severno od izliva Neretve do čez Split. Italija se je torej odpovedala velikim delu Dalmacije s pristaniščem Split, Srbija se je pa obvezala, da ne bo ogrožala Lahom nadvlade na morju.

Zvodenelo Cadornovo slavlje obletnice.

Genf. V Parizu so v resnih skrbih zaradi avstrijskega prodiranja. Radikalno časopisje piše, da je hotel slaviti Cadorna obletnico vojne napovedi s »skrajno potrebno« zmagovito ofenzivo, kar so mu zdaj preprečili Avstrijci.

Kmečki nemiri v Italiji.

Lugano. »Stampa« poroča: Močno kmečko gibanje se pojavlja v provincah Verona in Novara. Kmečki delavci nekaterih vasi stavkajo, ker posestniki ne povisajo dnin. Tudi iz Parme poročajo o podobnih pojavih.

Strašen potres v Italiji.

Lugano. (K. u.) Potres dne 17. t. m. je, o čemur ni dvomiti, povzročil strašno škodo, dasi cenzura zelo krajša poročila o njem. V okraju Cattolico je porušeni 20 hiš, druge so zelo poškodovane. V Rimini je zelo poškodovanih približno 1000 hiš; 10 se jih je podrlo, boje se, da se podre še do 500 hiš.

Lugano. »Corriere della Sera« pravi, da je napravil potres v Rimini velikansko škodo. Poškodovanih je približno 1000 hiš. Poročila o številu mrtvih in ranjenih policija zadržuje. »Corriere della Sera« le piše, da se boljša stanje ranjencev.

Do 23. t. m. podpišite vsi IV. avstrijsko vojno posojilo!

Tri in tričetrt milijarde kron je samo totranska državna polovica nabrala za četrto vojno posojilo v času, prvotno določenem v podpisovanje. V tem znesku še ni uštetja vrsta važnih vsot z dežele ter posebno iz velikih in mnogih podpisovalnih društev. Ta okolnost je tudi zahtevala, da se je podaljšala podpisovalna doba za teden dni, to je do 23. maja. Končni skupni znesek četrtega avstrijskega vojnega posojila se bo torej povisil še v prav znatni meri in ni dvoma, da bo prekosil uspeh tretjega vojnega posojila ter znašal izdatno nad štiri milijarde. Ne da bi segali v bodočnost, lahko rečemo že sedaj, da je gospodarski višek v Avstriji, ki ga je dokazalo tretje vojno posojilo, stalnega značaja ter tvori oni finančni temelj, na kateri se bo treba ozirati po vojni pri vseh gospodarskih odredbah. Nada ententina, da se monarhija ne bo izkazala kot finančni faktor, temveč se podrja pod težo bremen, se je izjalovila. Baš nasprotno se je pokazalo, zakaj finančna moč naše države se je zlasti z močjo totranske polovice povzpela na nepričakovan višek, ter se trdno vzdržuje na njem. Vojna je pokazala na dejstvih, da se monarhija v ekonomskih ozirih lahko meri celo z Angleško, dočim daleč prekaša ostale države ententine. Zato pa glave kvišku. »Vse lahkona m b o s t o r i t i, a k o z d r u ž i m o m o č i !« Nihče naj se ne izloči od uspeha skupnega dela — vsi podpišimo IV. avstrijsko vojno posojilo!

Iz Vipave. Pri hranilnici in posojilnici v Vipavi je podpisalo skupno 128 strank 352.200 K četrtega vojnega posojila.

Podpis IV. vojnega posojila v Idriji. IV. vojnega posojila v Idriji so podpisali: Mestna občina idrijska 40.000 K; Bratovska skladnica c. kr. rudnika 200.000 K; Mestna hranilnica 35.000 K zase in za stranke 7000 K; okrajna hranilnica in posojilnica zase 40.000 kron in za stranke 31.7000 K; Ljudska posojilnica 20.000 kron in za stranke 19.700 K; Stavbna in kreditna zadruga zase 500 K in za stranke 7500 kron; Obrtniška bolniška zadruga 1200 K; Krščansko gospodarsko društvo 2000 K; Občno konsumno društvo 1000 K; c. kr. državna višja realka 1000 K; c. kr. dekl-

ška ljudska šola 1500 K; c. kr. deška ljudska šola 1000 K; c. kr. rudniški uradniki 30.000, tedaj skupaj 439.100 K.

Pri Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani kot oficijelnem subskripcijskem mestu za IV. avstrijsko vojno posojilo je podpisalo do sedaj 705 strank 10.730.700 K vojnega posojila (in sicer 6.435.700 K amort. dr. posojila in 4.295.000 dr. zakladnic). Med drugimi so nadalje subskribirali: Mestna hranilnica v Kranju za svoje stranke skupaj 149.900 K; Mihael Tomšič, Vrhnik, 10.000 K; ing. Rudolf Hovora, Kunjic, 3000 K; Gregor Demšar, c. kr. notar, Mokronog, 500 K; Ivo Bakovnik, c. kr. notar, Metlika, 2000 K; Hubert Završnik, c. kr. notar, Višnja gora, 2000 K; Ivan Ušlaker, c. kr. notar, Črnomelj, 1000 K; Rado Jereb, c. kr. notar, Radeče, 2000 K; Viktor Poznik, c. kr. notar, Lož, 2000 K; dr. Jurij Pučko, c. kr. notar, Krško, 2000 K; Alojzij Pegan, c. kr. notar, Idrija, 200 K; Jožef Rogman, c. kr. notar, Kostanjevica, 2000 K; dr. Anton Bartol, c. kr. notar, Logatec, 2000 K; Mestna hranilnica, Radovljica, za svoje stranke nadaljnjih 5800 K; Karol Golmajer, Tržič, 1000 K; Ivana Vidmar, Tržič, 1000 K; Ivan Štavadcher, Litija, 3000 K; Krajni šolski svet, Orehek, 200 K; Vodstvo Marijanišča, tu, 1500 K; Viljem Hribar, Opčine, 1000 K; Leo Širca, Butovlje, 2000 K; Josip Zega, Opčine, 1000 K; Vekoslav Jogan, Sežana, 1000 K; Anton Zevnik, Podgrad, 2000 K; Mlekarna Hrušica 2000 K; Ninko Candolini, Trst, 2000 K; Anton Kolar, Nabrežina, 1000 K; Ciril Metodova dekliska šola Sv. Jakob 600 K; Adrian Brumen, Trst, 1000 K; Marija Lavrenčič, Trst, 3000 K; Anton Gärtner, Trst, 4000 K; Ivana Pečar, Prešnica, 1000 K; Andrej Memon, Prešnica, 1000 K; Anton Pečar, Prešnica, 1000 K; Josip Pečar, Prešnica, 1000 K; Ivan Pečar, Prešnica, 1000 K; Učiteljski zbor deske in dekliske Ciril Metodove šole v Trstu 1000 K; Karl Malalan, Opčine, 10.000 K.

Poji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 19. maja. Veliki glavni stan:

Na zahodnem bregu Moze smo vzeli francoske jarke na obeh straneh ceste Haucourt-Esnes do višine južnega roba gozda Camard. Ujeli smo tam 9 častnikov in 120 mož.

Novi sovražni napad na višino 304 se je zrušil z zelo visokimi izgubami za sovražnika.

Na vzhodnem bregu Moze se je povečalo od časa do časa delovanje obeh artiljerij do velike moči.

Letalci so na obeh straneh zelo delovali. Nadporočnik Böлке je sestrelil šestnajsto letalo južno od Ripota. Bombe so se metale na kolodvor Luneville, dalje na kolodvor, lopo zrakoplovov in na vojašnice pri Epinal.

Vrhovno vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

18. majnika ob 3. uri popoldne. Med Oise in Aisne smo razkropili s protinapadi močan sovražen poizvedovalen oddelek, ki je nameraval vdreti pri Quenneviers v naše jarke.

Na levem bregu Moze so polzkušali Nemci po skrbni pripravi s topovi z več napadi vzeti ponoči našo glavno utrdbo v gozdu Avocourt. Naš ogenj je vselej odbil sovražnika, ki je imel zelo resne izgube. Z naše strani se je izvedel ob 3. uri zjutraj severno od višine 287 presenetljiv napad na nemški jarek, katerega branilce smo ubili ali pa ujeli. Naše čete so se polastile istočasno po ljutem boju trdnjavijskih zgradb nekega sovražnega opirališča na severnovzhodni strani višine 304.

Na desnem bregu Moze in na Woevre na obeh straneh streljanje s topovi.

Ponoči na 17. t. m. so obstreljevala naša letala bojno črto severno od Verduna. Na važno skladišče streliva med Raucourt in Waraucourt, 10 km južno od Sedana, je padlo 15 težkih granat, 5 na kolodvor Sedan, kjer smo pozročili požar, 15 na skladišče streliva pri Azannes. Dve naši letali sta vrgli isto noč 80 granat na kolodvor Metz-Sablons. Sovražna letala so vrgla ponoči več bomb na pokrajino Lunéville, Epinal in Belfort, kjer so povzročile neznatno škodo.

Ob 11. uri zvečer. Severno od Aisne smo razkropili sovražen oddelek, ki je napadel naš jarek južno od Nouvron. Na levem bregu Moze je izvedel sovražnik okoli 5. ure popoldne po luti pripravi s topovi močan napad na naše postojanke v gozdu Avocourt in na višini 304; naš zapiralni in ogenj strojnic je zadržal sovražnika. Streljanje s topovi se nadaljuje ljuto v celem odseku. Na desnem bregu Moze ogenj s topovi z odmori; ljutejši je bil pri Eparges.

Belgijsko uradno poročilo.

Dne 17. maja zvečer je po ljutem ognju možnariev v strelskih jarkih in

topov vseh kalibrov nemški oddelek napadel našo postojanko na vzhodnem bregu reke Yser, severno od Steens-straete. Sovražnika je zadržal naš zapiralni ogenj in streljanje s puškami.

Boji na zahodu.

»Az Estov« vojni poročevalec javlja: Vasi Avocourt Nemci še niso zasedli, a ljuto jo obstreljujejo. Vas je tako utrjena, kakor ni bila v mirnih časih nobena trdnjava. Na zapadnem bregu Moze so zbrali Francozi velikanske rezerve, a napravili so usodno napako, ker so jih pregošto nastanili južno od Avocourta, vsled česar so sipali nemški topovi liki toča krogla na nje. Izgube Francozov so bile zelo strašne, kakor pripovedujejo ujetniki. Zdaj pa obstreljuje 3000 francoskih topov nemške zadaj ležeče zveze s strašno ljutostjo, a ne morejo ničesar doseči, ker Nemci niso osredotočili svojih čet strnjeno, in Francozi tudi ne morejo izvedeti, kje stojijo Nemci.

Genf, 19. maja. Marcel Hutain piše v pariškem »Echo«: Mir, ki vlada primeroma na verdnjski fronti, ni trajen. Nemške baterije delujejo močno proti avocourtskem gozdu in zapadno vašini 304. A kmalu utegnejo tam še zvečati delovanje, ker hočejo Nemci zasesti še ostali del višine 304, da si ustvarijo skupno črto Avocourt—Vranjigod—Cumieres. Lahko pa se zanašamo na ukrepe generala Nivelle.

Bern, 19. maja. »Temps« prinaša: Južno kanalu La Basse je delovanje na angleški fronti zelo veliko. Včeraj je vzel sovražnik z naskokom angleški jarek, 500 metrov dolg. Angleži so se lotili del, da si ga pribore iznova. Med kanalom in Vermelles traja vroč topniški boj. »Telegraaf« piše, da so Angleži poslali iznova mnogo svežih čet na Flandersko.

Iz francoske zbornice.

Pariz, 18. maja. Zbornica je odgodila razgovor o novih interpelacijah. Ministrski predsednik je priznal, da morata zbornica in vlada delovati skupno v vojnem duhu. Dejal je, da jim bide odločilna ura in je potrebno bratsko zaupanje med vlado in zbornico v zagotovilo zmage njihovih praporov.

Pariz, 18. maja. V zbornici je predlagal Ribot nov zakonski načrt za začasni kredit v 3. četrtletju 1916. Kredit obsega za splošni budget 7.891.352.744 in za dopolnilni budget 619.742.771 frankov. V razlogih se razmotriva položaj francoske banke in kaže na potrebo, da se omeji kroženje gotovine ter ubrani zvišanje meničnega kurza. V pokritje rastočih bremen predlaga minister zvišanje posrednih in neposrednih davkov na spirituoze in tobak, s čimer bi pridobil državni zaklad 900 milijonov frankov. Privilegiji kuhinjam za žganje se morajo razveljaviti.

Vsa francoska trgovska mornarica oborožena.

Haag, 18. maja. »Daily News« poročajo iz Pariza, da imajo skoro vsi francoski trgovski parniki topove. Tudi Anglija naj svoje takoj oboroži, ker to je najboljša varstvo, da se angleška trgovska mornarica v podvodni vojni ohrani.

Veliki admiral Tirpitz in razmerje med Anglijo in Nemčijo.

Berlin, 19. maja. Narodnoliberalni voditelj Basserman, znani intimni prijatelj Tirpitzu, piše: Anglija je vedno prav sodila o Tirpitzu. Ta se ni udeležil kolebanja nemške politike, ki se je začela pod Caprivijem in nato vlekla kakor rdeča nit skozi 25 let. Pravo spoznanje angleškega narodnega značaja in umevanje angleške zgodovine mu je prešlo v meso in kri. Vedel je, da nam ta vojska ne bo prihranjena in zato se je pripravljala. Toda v razgovorih o razmerju do Anglije in o dogovoru glede oboroževanja sem večkrat imel vtis, da bi bil Tirpitz kot vodilni državnik edini, ki bi mogel skleniti tak dogovor. Čeprav so se ga Angleži bali in ga sovražili, vendar je tamkaj užival tak ugled, tako avtoriteto, da ne bi zavrnili roke, če bi jo on ponudil. Javno skrito nesoglasje med vodilnim državnikom in zgraditeljem nemške mornarice je bilo gotovo moment, ki je neugodno vplival na nemško politiko.

Jeseni volitve na Angleškem.

London. (K. u.) »Daily News« pričakujejo na Angleškem novih volitev jeseni, ker je stališče Asquithove vlade zelo omajano.

Z zelene po Angležih zaslužene Irske. »Eclair« javlja, da se začne razprava proti lordu Casement v drugi polovici junija. Casement bo najbrže obsojen na do smrti prisilno delo. — Poročnika White, sina znanega maršala White, so zaprli, ker je hujskal rudarje v Wales na stavko, ker je bil ustreljen Irec Conolly. — Asquith se je dolgo pogajal v mestu Cork z voditelji Ircev; mesto je zapustil 18. t. m. — V Ameriki prirejajo Irce protestne shode proti Angležem.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Nobenih posebnih dogodkov.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Nič novega.

RUSKO URADNO POROČILO.

17. maja. Južno od Obolesze smo odbili nemški napadalni poizkus na železnico Mitava-Kreuzburg. Severno od Jakobova je pošiljal sovražnik oblake dušljivih plinov proti našim jarkom. Pri jezeru Sven-ten so vrgele naše prednje straže sovražnika; predrle so znane ograje, vpadle v nemške järke, pobile v boju na nož del branilcev, ostale so pa prisilile, da so morali bežati. Ponoči na 16. majnik smo razstrelili pri Novosjolki južno od Krevo (12 km) mino, utrdili udrutino, odbili na to napad Nemcev na njo in jim zadali s streljanjem velike izgube. Naše čete so napredovale zahodno od Olyke, kjer smo tudi razstrelili sovražni žaromet. Zahodno od Jezterna živahen boj s topovi; naše topništvo je zrušilo tu sovražne oklope. Avstrijske čete so poizkušale napadati severno od Bojana, a jih je prisilil naš ogenj, da so se morale vrniti v svoje järke.

V BESARABIJI.

Černovice, 18. maja. Mir, ki navadno vlada na besarabski bojni črti, so motili zadnje dni manjši krajni boji. V terek so razstrelile naše čete z uspehom več podkopov pri Toporovu, zasedle so nato take udrutine in sosedne postojanke. Sovražnikove izgube so bile občutne. Ruske rezerve, ki so nastopile, niso vzdržale našega naskoka.

PETROGRAJSKO VOJAŠTVO POD POLICIJSKIM NADZORSTVOM.

Stockholm. Petrograjski glavar knez Obolenski je razglasil: Da se vzdrži red med vojniki v Petrogradu, so se, kakor je znano, ustanovile v vseh mestnih delih takozvane vojaške policijske postaje. Žal, zgodi se pa večkrat, če hočejo te straže prijati kakega vojaka, da nastopi meščansko občinstvo in izkuša ne ravno redkokrat s silo oprostiti prijete vojake. Mestni glavar naznaja, da se vsi taki oprostilni poizkusi najtežje kaznujejo.

V RUSIJI NAMERAVAJO RAZPISATI PRISILNO VOJNO POSOJILLO.

Krakov. »Nowa Reforma« poroča iz Petrograda: Če se do predpisanega roka ne pokrije popolnoma razpisano rusko vojno posojilo, se razpiše prisilno vojno posojilo.

RUSKI FINANČNI MINISTER BARK ODGODIL OBISK PARIZA IN LONDONA.

Stockholm. Bark je odgodil svoje potovanje v London in v Pariz. Angleži so mu namreč javili, naj ne pride prej, dokler se ne bo dognalo, koliko vojnega posojila so podpisali v Rusiji.

V SUHOMLINOVU ZADEVI

so zaprli dozda 82 oseb, ki jih dolže veleizdaje.

ŠKANDAL SUHOMLINOV.

Kodanj, 17. maja. Iz ruskih poročil izhaja, da so v hišni preiskavi zasegli mnogo pisem in listin, ki jih državno pravdnštvo prepisuje. Našli so več kmečkih oblek, v katere je baje oblačil svoje vojne. Prisluškovanje njegovim telefonskim razgovorom, so dognali, da je imel dogovorjene izraze. Tožiti ga hočejo tudi radi nezakonitega zakona. Njegova žena se je ločila z Buhovičem, a ker ta ni bil zadovoljen, je Suhomlinov s krivimi pričami, ki so očitali Buhoviču prešeštvo, izsilil ločitev.

Spravljajo Suhomlinova tudi v zvezo z usmrčenim Mjasojedom. On sam je že prej slutil to, zato je svoj čas poslal carju in vrhovnemu poveljniku Nikolaju spomenico, v kateri opravičuje svoj zagovor Mjasojedova v dumi, češ, da ni znal o njegovih izdajstvih.

Z velikim knezom Nikolajem nista bila prijatelja. Zato pravijo, da ga je hotel vreči in je nalašč zadrževal municijo ob karpatskih bitkah, naka' je moral Nikolaj biti tepen.

RASPUTIN ŽIVI.

Ruski uradni brzojav odločno demantira vesti, da je bil Rasputin usmrčen in pravi, da je popolnoma zdrav in da živi v Petrogradu.

Na Balkanu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Skupina letal je napadla sovražne tabore pri Kukušu, Čaušia, Mihalovi in pri Solunu.

Uradno poročilo francoske armade na Balkanu od 1. do 15. majnika.

Pariz. Na obeh bregovih reke Vardar in zahodno od Dojranskega jezera se položaj ni bistveno izpremenil. Važnejšega delovanja pehote v prvi polovici majnika ni bilo. Na obeh straneh se utrjuje ozemlje.

Naše topništvo je obstreljevalo večkrat sovražne tabore, naprave in skupine delavcev. Topništvo je posebno streljalo 2., 3., 8. in 14. majnika. Naši prednji oddelki so zasedli severovzhodno od Dojranskega jezera Doweatepe, drugi oddelki so vdrli proti Bitolju.

Iz zasedene Srbije.

Sofija, 19. maja. Kumanovski prefekt poroča bolgarskemu notranjemu ministru o srebrnih in svinčenih rudnikih, ki se nahajajo v njegovem okraju. V okrožju Kratovo se prideluje srebro po teh poročilih še na prav pripristen način, vendar bi se lahko zelo dvignilo pridelovanje v očigled bogastva te kovine v okraju, ako bi se rabili moderni pomočki. Našli so tudi mnogo mrzlih in gorkih rudninskih vrelcev, katerih gospodarska poraba obeta takisto dosti.

Preiskava srbskih arhivov.

Podpolkovnik vojnega arhiva na Dunaju Baldus in dvorni svetnik Schlitter sta dospela v Beograd, da študirata srbske arhive.

Srbske čete v Solunu.

Atene, 19. maja. Poročevalec lista »Neon Asty« si je mogel ogledati v Solunu izkrcane srbske čete in poroča o svojih izkušnjah. Poročilo sklepa tako: Ako so ti izkrcani vojaki že reorganizovani del srbske armade, si moramo misliti, kako izgledajo ostale čete, ki so še na Krfu. V Solunu izkrcane čete napravljajo najslabši utis, ki si ga je misliti mogoče. Srbski polkovnik Pavlovič je izjavil poročevalcem listov »Neon Asty« in »Hestia«, da je preosnova srbskih čet dovršena popolnoma in da so le te popolnoma pripravljene na boj, za kar gre hvala francoskim organizatorjem.

Pašić v Odesi.

Bukarešt, 18. maja. Srbski ministrski predsednik Pašić je prispel v Odeso.

Bolgarsko rumunski dogovor.

Sofija, 19. maja. »Balkanska pošta« poroča, da so pogajanja med Bolgarijo in Rumunijo dovedla do dogovora. Podrobnosti predlože ministrskemu svetu v Sofiji, ki jih bo odobril.

»Rumunija pojde z zmagovalcem«.

Bukarešt, 19. maja. »Adeverul« prinaša po pariški »Information« izjavo aktivnega rumunskega ministra o trgovskem dogovoru z osrednjima državama:

S to pogodbo je Rumunija samo izpolnila svojo nevtralnost. Saj je svojčas enak dogovor sklenila z entento, v prvi vrsti z Angleško in Rusijo. Ta strogo pojmovana nevtralnost je Rumunijo napotila, da je sedaj ugodila željam osrednjih držav. Če bi Rumunija tega ne bila storila, bi bila kršila svojo nevtralnost, za kar pa sedanjí trenutek ni pripraven. Rusija se je izkazala za slabotno tako v Bukovini kakor tudi v Besarabiji in ententa v Solunu tudi še ni dosegla ničesar. To je najvažnejši razlog, da je Rumunija stopila v dobro razmerje z močnim. Za Rumunijo pa je bila odločilna tudi dobava municije. Dovolj municije za težko in dolgo vojno bi bili komaj dobili, ker si je Rusija sama strelivo dobivala le z največjo težavo preko Vladivostoka. Naj bojujoče stranke store kar le hočejo, Rumunija zaenkrat ne more drugače, kakor da varuje svojo nevtralnost, ker si ne želi srbske usode. Rumunija bo šele tedaj opustila svojo nevtralnost, če se ji ne bo ničesar bati. Rumunija pojde z zmagovalcem.

»L'Information« pristavlja: To je vsaj reelno stališče!

Grške denarne stiske.

Pariz, 17. maja. »Herald« javlja iz Londona, da je Grška v finančnih težavah, ki so vedno hujše. Vojaki in častniki že dva meseca niso dobili plače. S pomočjo entente išče vlada mednarodno posojilo.

Ententini balkanski poslanki odpoklicani.

Sofija, 19. maja. (K. u.) »Utro« poroča iz Aten: Italija in Francija sta odpoklicali svoja poslanka v Atenah, Bosdarija in Guillemina. Ker sta se izkazala kot nesposobna in nista pri grški vladi dosegla niti najmanjše stvarice.

Bukarešt, 19. maja. (K. u.) Listi poročajo, da je francoski poslanik Blou del na lastno prošnjo odpoklican. Njegov naslednik je Saint-Aulaire.

Turčija v vojski.

Boji na Kavkazu.

Carigrad, 18. maja. (K. u.) Veliki glavni stan poroča: V odseku Bitlis smo ovirali s topovskim ognjem utrdbena dela sovražnikov. Dne 15. maja je napadel sovražni polk proti večeru naš oddelek vzhodno selišču Abghbot (zapadno Hensu). Boj je trajal do ponoči. Sovražni napad se je ponesrečil. Drugi dan je sovražnik ponovil napad. Dobil je bataljon ojačenj. Boj je trajal do opoldne. Naposled smo prisilili sovražnika, da se je moral umakniti. Imel je težkih izrub in moral je osta-

viti število ujetnikov in mnogo orožja in streliva v naših rokah.

Napade, s katerimi se je lotil sovražnik naših postojank na hribu Zia-ret Tepe (40 km vzhodno selišču Beiburt) in postojank na Ak-Daghu (10 kilometrov prej imenovanemu hribu) dne 16. maja, smo odbili vse in prizadeli sovražniku ogromnih izgub. Na levem krilu ob obali dela sovražnik utrdb.

Dne 16. maja popoldne je streljala sovražna ladja stražarica v okolico Tšesme ob smirnski obali. A ni imela uspeha in je odkurila.

Po požaru, ki je nastal na sovražnem monitorju, ki se je zaletel ob obalo otoka Koesten, zaradi učinka naših topov, je ostala le razvalina te ladje.

Na ostalih fronta nič novega.

Rusko poročilo o bojih na Kavkazu.

14. majnika. Iz Bajburta poslani oddelek je odbil povsod turške napade z velikimi izgubami. V smeri Erzincjan so zbrali Turki pri Ashkale znatne sile, ki so nato napadle. Po enodnevnem ljutem boju se je posrečilo Turkom, da so potisnili mestoma nazaj naše prednje čete. Naš ogenj jim je zadal tako velike izgube, da so morali opustiti daljne napade. Iz Mossula prodirajoč so zasedle naše čete pokrajino pri Rewandus v Mezopotamiji (135 km vzhodno od Mossula). Poražene sovražne sile so popustile tu ob svojem begu tri topove, veliko pušk, topniškega in streliva pušk, kakor tudi pisarno nekega turškega oddelka.

Turško prodiranje na Kavkazu.

Curih, 18. maja. Peterburška poročila o ruskem napredovanju v bagdaskem ozemlju soglašajo v tem, da se je razširila turška ofenziva na vso kavkaško črto. Čuje se, da beže iz Erzuruma ruske naselbine, državne in privatne banke, ki so se bile prenačljeno naselile tam, ker se boje turškega sunka.

Rusko prodiranje proti Iraku.

Curih. Iz Petrograda: Rusi prodirajo proti Mossulci; do mesta imajo še 87 km hoda.

× × ×

Mossul je znan po razvalinah Ninive, ki leže blizu. Do Bagdada iz Mossula je še 400 km.

Rusi v Afganistanu.

Basel. Iz Petrograda: »Russkoe Slovo« objavlja daljšo brzojavko, ki opisuje položaj Rusov v Afganistanu kot zelo neugoden. Turški uspeh na Dardanelah je povzročil, da postaja položaj nevaren, ker so Afganistančani pobunjeni. Afganistan je nevarnejši kot Perzija, ker je nmirjev brač organiziral veliko, redno armado.

Zajčarna pod Rožnikom.

C. in kr. armadno poveljstvo je uredilo meseca oktobra 1915 pod Rožnikom v Ljubljani, v bližini meščanskega strelišča, zajčarno. Le-ta ima namen, izrežati živali posebno dobrih plemen, jih oddajati malim zajčarnam po deželi na Kranjskem, pospeševati zajčerejo in na ta način odpomoči pomanjkanju mesa.

Zajčarna je moderno urejena, razpolaga tačas z nad 1000 zajci, od teh približno 470 plemenih živali (400 zajk in 70 zajcev).

Ker ima vsaka zajka na leto povprečno 30 mladih, se more pod Rožnikom izrediti vsako leto približno 12.000 zajcev, kar odgovarja 48—50.000 kg mesa.

Zastopana so najrazličnejša plemena, plemenita in navadna, kakor veliki srebrni, sivi srebrni, nemški veliki lisasti, veliki belgijski, železobelgijski in francoski ovni.

V velikih, udobnih in skrajno snažnih prostorih vise zelo poučni plakati, ki dajejo z najrazličnejšimi podatki o zajčereji dragocena pojasnila, kakor n. pr. da izvažajo Francija na leto za 160 milijonov frankov zajcev, Belgija je pa pred vojno samo na Angleško izvozila za 26 milijonov frankov zajcev na leto.

Zajčje meso igra pri prehrani ljudstva na Francoskem, Belgijskem in Nemškem znatno vlogo. Ako je pravilno napravljeno, je izborna slaščica — ne glede na njegovo visoko redilno vrednost. Pri nas utegne biti vzrok mrzenju tega mesa v glavnem to, da ga znajo le malokje pravilno pripraviti.

Zajčje kožuhovalne tudi ni podcenjevati, ker je gorka in trpežna in posebno sedaj, ko je razne vrste kožuhovalna v ceni zelo poskočila, razmeroma poceni.

Dobičkonosnost zajčereje leži po vseh teh pojasnilih jasno na dlan.

Da postane ta poučna znamenitost dostopna tudi civilnemu prebivalstvu, je armadno poveljstvo dovolilo, da si more zajčarno od 21. maja t. l. dalje ob nedeljah in praznikih v času od 2. do 7. ure popoldne proti vstopnini 20 vinarjev za osebo (v korist soškemu fondu za delonezmogne soške bojevnike) vsakdo ogledati.

Kdor hoče kupiti plemenske ali klavne živali, si more ogledati zajčarno proti gori določeni vstopnini ob torkih, četrkih

Podpisujte IV. vojno posojilo!

in sobotah od 2. do 5. ure popoldne in si mlade živali osebno izbrati.

Nadalje daje vsem interesentom drage volje vsakršno željeno pojasnilo o začereji vodja zajčarne: stotnik-avditor dr. Stefan Voszka ob gori navedenih dneh v prostorih zajčarne same, drugače pa v hiši na Poljanski cesti št. 13, II. nadstropje, vrata 19.

Dnevne novice.

+ Zagotovimo si svojo gospodarsko finančno moč! Dunaj, 20. maja. (Kor. ur.) Opozarjajoč na slavne čine naših armad na jugu izvaja »Fremdenblatt«: V tej vojski pridobljeno izpoznanje naše sile nalaga prebivalstvu neobhodno dolžnost, da se ne zadovolji le s samoposebi sijajnim uspehom IV. vojnega posojila, marveč, če je to mogoče, tudi prekosi ta uspeh in če le mogoče, tudi prekosi tudi rekord III. vojnega posojila, da ustvari monarhiji pestojanko, ki jo usposobi, da izide predvsem zmagovito iz sedanjega strašnega, požrtvovalnega boja in da si zagotovi v trenutku, ko se odloči vprašanje miru, svojo bodočnost z ozirom na svojo v svetovni vojski izkazano gospodarsko in finančno moč.

+ Bodimo botri in botrice zapuščeni otrokom slovenskih beguncev! Dne 1. junija se vrši v begunskem taboru v Brucku ob Litvi sv. birmo. Mnogo otrok nima botrov in botric. Na našo tozadevno prošnjo so naravnost našemu uradništvu poslali, da se jih naznani za botre in botrice: Marija Nater 30 K, Ana Kokalj 30 K, Jerica Blaznik 20 K, trgovsko osebje trdke A. Zankl Sinovi 30 K, vsi v Ljubljani. Drugih stroškov razen tega, da nekaj daruje, nihče kdor bi prevzel botrinstvo ne bo imel. Ker je določeno, da bodo vsi birmanski in prvoozbahajnički v isti meri obdarovani, se ne zahteva od prijavljenih botrov in botric kakih posebnih darov, pač pa se z ozirom na bolj izdatno skupno obdarovanje teh otrok iskreno prosi, da vsak, ki želi biti kakemu našemu goriškemu begunčku boter ali botrica, daruje malo svotico, da se tako našim narodnim birmancem ta dan bolj oslaja. Se nekaj dni imamo za to delo časa. Kako lepo bi bilo, ako bi posamezne slovenske župnije prevzele to botrinstvo. Pri šmarničnih pobožnostih naj bi se ljudstvu primerno omenilo to stvar in naznanilo, da bo določenega dne prihodnji teden ali v nedeljo 23. t. m. cerkvenik s puščico pobiral v ta namen. Dotični znesek naj bi se poslal kot botrina župnije naravnost na naslov: Hochwürdigem Herrn Dechant Ant. Berlot im k. k. Barackenlager Bruck a. L. Morda se dobi poleg plemenitih posameznikov tudi nekaj slovenskih občin in slovenskih hranilnic ter gospodarskih društev, ki prevzamejo botrinstvo. Vsi darovi v ta namen naj se takoj pošljejo naravnost na zgoraj označeni naslov č. g. dekana Berlota.

+ Ministri na Dunaju. Nagodbena pogajanja se nadaljujejo. Cesar je sprejel v daljši zasebni avdienci grofa Tisza, katerega je prej obiskal skupni finančni minister Körber.

— Tisza in hrvatski ban sta se srečala v Zemunu. Na hrvatski pozdrav je Tisza obžaloval, da ne zna hrvatski in je odzdravil nemško.

— Ogrska reforma srednjih šol in jugoslovanski jeziki. Sotrudnik »Az Esta« je vprašal ogrskega naučnega ministra, ali se v ogrske trgovske šole res uvede kak balkanski jezik. Minister je odgovoril, da je že sedaj predpisano učenje štirih jezikov. Madžarsčina, nemščina in francoščina so obvezne. Kdor se hoče učiti bolgarski ali kak drug jugoslovanski jezik, se že danes lahko javi pri ravnateljstvu. V začetku bo Ogrska nastavljala tudi take učitelje balkanskih jezikov, ki še nimajo diplome o znanju teh jezikov.

+ Imenovanje. Prečast. g. Frančišek Bernik, župnik v Domžalah, je bil ob priliki kanonične vizitacije imenovan kn. šk. duh. svetnikom. Velečastitemu gospodu, ki je s svojim neumornim delom župnijo ustanovil in potem vsestransko prenovil, iskrene čestitke!

+ Odlikovanja. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo so dobili: polkovnik nekega dragonskega polka Maks vitez Karnitschnigg, poročnik 27. pp. Josip Pitr in nadporočnik 79. pp. Karel Čada. — Najvišje pohvalno priznanje sta dobila: poročnik 7. polj. top. p. Evžen Papp in poročnik polj. havb. div. II/6 Valter Mravlag. — Zlat zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil poročnik želez. polka Stanko Dimnik. — Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje so dobili: narednik brzojavnega p. Josip Debeljak, narednik brzojavnega p. Gregor Ukovec, tit. narednik garn. bolnice št. 7 Ivan Rutar, pri san. zavodu v Rablju, ognjčar 36. polj. top. p. Maks Podmirsek in rač. podčastnik 27. pp. Karel Polesnik. — Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje sta dobila: četovodja 3. gor. top. p. Karel Javornik in lovec 1. polka tirolskih ces. lovcev Karel Stramlič. —

Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: poddesetnik brz. polka Jazbec Adolf, infanterist 7. pp. Sporn Josip, lovec 8. lov. baona Ehrlich Vencel, tren. vojak 3. trenske divizije Mermolja Viktor, dragonci 5. drag. p. Huber Franc, Kinzl Anton, Wiltschknig Franc in Geigl Franc.

— Č. g. Jernej Stabuc umrl. Danes dopoldne smo prejeli: V št. Lovrencu nad Mariborom je danes umrl I. gospod kaplan Jernej Stabuc. Pogreb bo v nedeljo popoldne ob 3.

— Slovenski vojniki v Gradcu bodo imeli svoje duhovne vaje od 28. maja do 1. junija v frančiškanski cerkvi, ki stoji sredi mesta čisto blizu Karl Ludovikovega mostu za Glavnim trgom. Začetek v nedeljo, 28. maja, ob 8. uri zvečer. Vsak dan bo ob 8. uri zvečer govor in nato blagoslov z Najsvetejšim. V sredo, 31. maja, dobe vojniki po zaukazu kornega poveljstva po vseh vojašnicah že ob 4. uri popoldne prosto, da morejo takoj pohiteti v imenovano frančiškansko cerkev, kjer bo za spovedovanje vojakov pripravljenih več slovenskih spovednikov. Drugo jutro, na praznik Gospodovega Vnebohoda, bo ob pol 7. uri sklepna pridiga, sv. maša in slovesno skupno sv. obhajilo. Do cerkve bodo imeli nekateri precej daleč, toda drugače se ni dalo urediti. Sicer se pa lahko vsak z električno železnico pripelje za 10 vinarjev prav do cerkve. Vse pridige bo imel velik prijatelj vojakov, g. dr. Alojzij Nastran, ki bo znal našim možem in mladencem vliti veliko tolažbe in poguma v srce. Naj se torej te prepotrebne pobožnosti in lepe slovesnosti prav vsi zelo pridno udeležijo, tudi oni, ki bivajo v bolj oddaljenih vojašnicah, kakor v Andritz, Baidendorfu, Eggenbergu in Göttingu. Naj vabi vsak tudi svoje tovariše k tej izredni in ginljivi slovesnosti, ki se doživi le enkrat daleč od ljube domačije!

— Slavna županstva po Slovenstem prosti založništvo »Družinske Pratičke«, da mu v najkrajšem času sporoče morebitne premembe pri letnih sejmih. Ker je zadeva v korist občinam samim, je upanje, da se tej prošnji odzovejo vsa zadevna županstva.

— Smrtna kosa. Umrl je v Zabreznici dne 19. t. m. po vsem okraju čislani in znani posestnik in gostilničar g. Jožef Zupan. Ta mož je oni »Vrbancovec«, ki je umel voziti s svojimi konji ob času stavbe Prešernove planinske koče na vrh Stola stavbeni les in druge potreščine. Pogreb se vrši dne 21. t. m. ob 4 $\frac{1}{2}$ uri popoldne. Blag mu spomin! — Umrl je v Kandiji št. 25 g. Jos. Badalig, c. kr. fin. straže višji komisar in kapiten, imojitelj zlatega zaslužnega križca s krono, zlate častne kolajne itd. — Umrla je v dež. bolnici Lucija Kurent, 30 let stara žena posestnika Jožefa iz Gmajne št. 10, občina Črnuče. Mož je pri vojakih.

— Prepoved uporabe sladkorja za varenje piva. Dunaj, 20. maja. (Kor. urad.) »Wiener Zeitung« objavlja odlok finančnega ministra sporazumno z notranjim in s trgovskim ministrom z 18. t. m., ki prepoveduje uporabo sladkorja za varenje piva.

— Požar v Srednjih Gamelinah je uničil pod posestniku Jožefu Kozelj. Škode je do 3000 kron. Kozelj je zavarovan za 1400 kron.

— Za šolskega nadzornika v Belgradu je imenovan poročnik Stanko Majcen iz Maribora.

— Toča je padla 14. t. m. med 8. in 10. uro zvečer na Planini v sodnem okraju Kozje na Spod. Štajerskem. Toča je napravila strašno škodo in je vse razbila.

— Kranjska deželna posredovalnica za nabavo kladne živine. Pod tem naslovom se je ustanovil poseben urad, ki ima preskrbovati deželo s potrebno kladno živino. Urad je nastanjen v Deželnem dvorcu.

— Umrla je v Gradcu soproga g. dr. Linhart, gospa Simmona Linhart, roj. Recher, iz znane rodbine Recherjeve.

— Ogenj. V nedeljo dne 14. maja zjutraj ob 3. uri je začela v Radovičih pri Metliki goreti hiša Janeza Malešič, št. 13. Ker je bilo to še ponoči, se je ogenj kmalu razpasel in vnel še druga gospodarska poslopja v obližju. Pogorela je imenovanemu gospodarju, ki je zelo priden in skrben, hiša in vsa gospodarska poslopja. Le živino so mogli rešiti. Njegovemu sosedu M. Vajda je pogorela hiša. Kako bi bil nastal ogenj, se ne da dognati. Ubogi ljudje v tem času!

— Tovarniška nesreča. Včeraj popoldne je v tovarni volnenih izdelkov v Zgor. Hrušici zgrabil stroj za sušenje volne 52 let staro delavko Marijo Šušteršič tako nesrečno za levo roko, da ji jo je zlomil v zapetju.

— Centralo za zelenjavo in sadje vpeljejo v Nemčiji.

— Dr. Jeršetove šmarnice: »Kraljica vojnih trum« so razprodane. Ker prihajajo vedno nova naročila na te lepe šmarnice, je pripravljena Katoliška Bukvarna prirediti drugo izdajo, če se

oglosi najmanj še 1200 novih naročnikov.

— Fotografije cestnih okrajnih načelnikov Kranjske se dobe pri deželnem vratarju (Deželni dvorec) v Ljubljani.

Ljubljanske novice.

Ij Dobrim Ljubljančanom! 700 naših goriških begunskih otrok pristopi v par dneh v Brucku ob Litvi k sv. birmi. Nimajo dobrih botric in radodarnih botrov. Ali naj te sirote pozabimo mi, ki smo še ostali na svojih domovih? Kdor ima srce, bo nekaj dal, da bo sv. birma našim begunskim otrokom lep, solnčen dan ljube zavesti, da jih domovina ni pozabila, ampak da svojim hčerkam in sinovom hoče biti dobra botrica. Vsak, najmanjši dar v ta namen dobrodošel in se bo hvaležno izkazal, prosimo samo, naj se darovi v ta namen takoj pošljejo, ker bo sv. birma že v par dneh. Darovi v ta namen naj se pošljejo na upravništvo »Slovenca«. — V ta namen sta izročila našemu upravništvu: g. Ivan Fras 4 K in Neimenovani 1 K. Posnemajte!

Ij Teden »Rdečega križa«. Za odkup znakov in cvetic so se doneski nabirali v Ljubljani po ulicah in javnih lokalih na pušice, ki so društvu »Rdečega križa« donesle zbirko 22.957 K 90 vin. Za tolik, zares sijajni uspeh gre zaslugi in priznanje neumornemu in požrtvovalnemu ljubljanskemu ženstvu, ki je to akcijo vodilo in posebej še marljivim gospicam, ki so znake in cvetice z vneom in vztrajnostjo razprodajale. Iskrena hvala vsem!

Ij Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov bode imelo jutri, 21. t. m., ob sedmi uri sveto mašo na Rožniku. Sveta maša se bode darovala za člane, ki so v vojski ali vojni službi.

Ij Na Rakovniku. Povodom slovesnosti Marije Pomočnice na Rakovniku prihodno nedeljo, 28. maja, bo imel pontifikalno sveto mašo ob 10. uri knez in nadškof goriški dr. Frančišek B. Sedej. Popoldne ob 4. uri se vrši procesija v dosego zmage in zaželjenega miru.

Ij Nesreča Ljubljančanke v Podbrezju. G. N. Regoršek iz Ljubljane se je peljala dne 16. t. m. iz Podbrezja v Podnart na kolodvor ob pol 7. uri zvečer. Konja sta na klancu padla — ker je voz preveč gnalo navzdol. Voznik je padel z voza; drug dan je umrl vsled notranje poškodbe. Gospa Regoršek je ranjena — vendar ne hudo; čuti bolečine v roki in nogi. Tudi voz in oba konja sta poškodovana.

Ij Nove draginjske doklade tobačnemu delavstvu. Izšel je odlok, po katerem dobi tobačno delavstvo draginjske doklade, katere se izplačajo od 1. januarja nazaj. Vse delavstvo se razdeli v tri vrste. V prvi vrsti so neoženjene, omožene ali ženske vdove, kakor tudi neoženjeni moški in vdovci, ki niso dolžni, da skrbijo za otroke. Draginjska doklada znaša na teden v tej vrsti 2 K 70 h. V drugo vrsto so uvrščeni oženjeni moški delavci brez otrok in delovne osebe (ženske in moški, ne glede na to, če so neoženjeni, oženjeni ali vdovci), ki so doseženi po postavi, da skrbijo za enega ali za dva otroke. Tedenske draginjske doklade jim gre 3 K 80 h. V tretjo razred so uvrščene vse delovne osebe (moški in ženske, ne glede na to, če so neoženjeni, oženjeni ali vdovci), ki morajo skrbeti po postavi za več kakor dva otroke. Dobe na teden draginjsko doklado 4 K 60 h. Za draginjsko doklado tobačnega delavstva se je zelo zavzela naša krščanska organizacija tobačnega delavstva. Posebno toplo sta podpirala njen nastop naša državna poslanca dr. Krek in Gostinčar, za kar jim izraža tobačno delavstvo svojo hvaležnost.

Ij Nove vojne postelje. V izloženem oknu tukajšnje tovarne za pohištvo J. Mathian, c. kr. dvorni založnik, je razstavljen nova vrsta zložitve vojne postelje. S svojo bistroumno sestavo prekaša ta postelja, kar se tiče enostavnosti, nizke cene in teže daleko vse dosedanje take postelje. Majhna teža 8 kg kakor tudi mali obseg v zloženem stanju izpreminjajo posteljo v ročno prtljago, ki jo je mogoče lagodno povsodi vzeti s seboj. Uporaba te skrajno praktične postelje more biti zelo mnogostrianska, ker ne pride v poštev samo ondi, kjer je potrebna vojna ali zasilna postelja, marveč more, ako se preгне s preprogo, nadomestiti vsako drago posteljo. — Ob enem s posteljo je razstavljen nova nosilnica iste konstrukcije, ki prekaša v enostavnosti, lahkoti in udobnosti vse dosedanje. Oba predmeta sta se sestavila pri navedeni trdki in stojita pod patentnim varstvom.

Ij Umrl je v ruskem ujetništvu na tifusu knjigovez Konrad Koperez, vojak lovskega bataljona štev. 7. Pred vojsko je služboval pri knjigoveškem mojstru g. Janežiču.

Ij Umrl so v Ljubljani: Marija Petsche, posestnica, 80 let. — Pavla Kovač, krojačeva hči, 11 mesecev. — Josip Blatnik, pe-

šec. — Ana Rutar, zasebnica, 67 let. — Ana Kovač, hiralka, 40 let.

Primorske novice.

»Slovenska Straža« za naše begunce. Za birmance in birmanke naših beguncev v Brucku ob Litvi je »Slovenska Straža« poslala 300 lepo vezanih dr. Pečjakovih »Šolskih molitvenikov«. Dalje je v Bruck poslala za botrino 200 K. — V Brixlegg na Tirolskem pošlje »Slovenska Straža« te dni velik zaboj slovenskih knjig.

Goriške slovenske srednje šole. »Češka korespondenca« poroča iz Olomuca: Naučno ministrstvo je že odobrilo, da se v Kromerizu odpre slovenska gimnazija, ki naj nadomesti goriško. S podporo mesta Kromeriz se pouk kmalu začne. Tam v kratkem odpro tudi slovensko šolo. V začetku vojne so Slovenci v Gorici imeli tri srednje šole, višjo gimnazijo in dve učiteljski. Naučno ministrstvo je obljubilo da te zavode zopet odpre. Učiteljski prideta menda v Trst.

S Krasa: Dne 15. t. m. je bil na dober dobski planoti pravi sodnji dan. Streljali so naši in Lahi iz vseh mogočih kalibrov tako močno in gosto, da se je cel Kras tresel. Drugi dan 16. t. m. zjutraj zgodaj pa je priplulo več laških aeroplanov čez Kras in so razsipali bombe na več mestih. Padale so po večini blizu vojaških bolnic in tako vznemirjale že tako trpeče ranjence. V Komen sam sta padli dve, ena v Obrihterjev vrt, ki je ostala cela, druga je preluknjala še ne dokončano Kofolovo hišo in je v hlevu napol eksplodirala, ne da bi koga ranila. Mož ki je tačas čistil vola se je zadovoljen tresel celo dopoldne in se zahvaljeval Bogu, da je ostalo samo pri strahu. Ravno tako brezuspešno je padlo 6—7 bomb blizu pokopališča. — V Gorjanskem so bombe izkopavale trte v vinogradu in mrtve na domačem pokopališču. Na Vojšiči so padle 4 brez kakega uspeha. Zrakoplovi so plavalji počasi spremljali od oblakov dima in šrapnelov izstrelkov, kakor da bi se nič ne zmenili za nevarnost. Ko so se pa pojavili naši manjši črnožolti zrakoplovi in ko so začele peti strojnice v zraku so hitro odleteli Lahi v blaženo deželo in naši seveda za njimi.

Umrl je v Nabrežini posestnik, gostilničar in mesar Ignacij Tancec.

Tržaška »Edinost« pravi, da ga ni na vseh treh šolah Družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu niti enega razreda, v katerem bi ne bilo razobeženo sveto razpelo! — Toliko v pojasnilo. Na druge izbruhe »Edinosti« pa ne reagiramo. Uredništvu »Slovenca« se gre samo za stvar, zato nam takih izbruhov, kakršne bruhla na svoj papir »Edinost«, ni treba.

Ponovno prebiranje črnovojniških obvezancev rojstvenih letnikov 1868. do 1897. se vrši: Za mesto Trst in njegovo področje v Trstu od 22. do 31. majnika, od 1. do 10. junija, od 13. do 21. junija in od 23. do 26. junija. Za sodna okraja Koper in Piran v Kopru od 28. do 30. junija, od 1. do 12. julija. Za sodna okraja Buje in Poreč, v Poreču od 14. do 23. julija. Za sodni okraj Motovun v Motovunu od 24. do 29. julija. Za politični okraj sežanski v Sežani od 22. do 26. maja. Za mesto Gorico in za politični okraj goriške okolice v Ajdovščini od 28. do 31. maja, od 1. do 10. junija, 13., 14. junija in v Vipavi dne 16., 17. in 18. junija. Za politični okraj tolminski v Cerknem od 10. do 21. julija. Za politični okraj Pula in mesto Rovinj v Puli od 22. do 31. majnika, od 1. do 5. junija. Za sodni okraj Lošinj in Mali Lošinj dne 13. in 14. junija. Za sodni okraj Cres v Cresu dne 15. in 16. junija. Za sodni okraj labinski v Labinu od 18. do 21. in od 23. do 25. junija. Za sodni okraj vološki v Voloskem od 27. do 30. junija in dne 1. julija. Za sodni okraj III. Podgrad v Podgradu dne 3. in 4. julija. Za sodni okraj pazinski v Pazinu od 6. do 20. julija. Za sodni okraj buzeški v Buzetu od 22. do 27. julija. — C. kr. namestništvo.

V ruskem ujetništvu so: France Smrekar iz občine Kobarid, Martin Markič iz Deskle, Andrej Devetak iz Rubije, Ivan Fon iz župnije Kobarid, Franc Lovišček iz Ročinja, Henrik Furlan iz občine Devin, Franc Sosolič iz Kojškega, Franc Frančeskin iz Sel pri Trziču, Franc Jarc z Dobreddoba, Nikolaj Roža iz Rubije.

Tržaški socialisti in cestni železničarji. Ko je v Trstu zopet začel voziti tramvaj, je vodstvo uslužbencem vzelo nekatere priborlske iz mirnih časov (draginjsko doklado, plačilo za čezurno službo, prosti poldnevi). To je vzbudilo veliko nevoljo med uslužbenci, katero je posebno netil »Lavoratore«. Misli je, da je sedaj prav ugodna prilika, da spravi v svoj tabor cestne železničarje, ki so se doslej upirali snubljenju socialistov. Iz Dunaja je prišel tajnik zveze transportnih uslužbencev, posredoval, pa nič dosegel. Za uslužbenca pa se je zavzelo občinstvo. Začelo je hoditi peš. Uslužbencem so ugodili po veliki večini. Pa niti »rdeča centrala« niti tržaška

»filiala« nočeta ničesar vedeti za ta poraz in zato »Lavoratore« stavi cestnim železničarjem ta ultimatum: »Ali pristopite v socialno demokratsko organizacijo, da boste vedno uživali mogočno podporo zveze transportnih uslužbencev, ali ostanite zunaj organizacije, prepuščeni sami sebi in brez upanja na njeno pomoč.« — Ultimatum pove dvoje: »Lavoratore« misli, da se delavec drugje ne sme organizirati, kakor samo pri socialistih in drugih pove: »Mi pomagamo samo svojim pristašem, ne pa delavcem.«

Naše družine v Italiji. Po enajstih mesecih se je oglasila svoji sestri Katarina Sivec v Šebreljah Kristina Ivančič iz Selc, županstvo Libušnje. Piše: Od doma smo bili pregnani maja 1915 v Logje. En teden pred Božičem so nas preložili drugič; vozili smo se več dni in noči. Na potu smo bili precej dobro postreženi. V Florenci so nas na več krajev razložili. Tukaj v Montorio al Vormano sem jaz z Blažovo družino iz Smasti. Tu je tudi več družin iz Dreznice. Slovenskega duhovnika nimamo nobenega, kar je najhujše za nas. Za življenje nam dajo vsakih 14 dni v denarju. Moji starši, sestre in veliko družin iz Smasti in g. kurat z Libušnjega so šli od nas naprej še 24 ur z vlakom. Potovali so skozi Rim in mimo Vezuva in so sedaj tritret ure v hribu; tam jim dajejo kuhan živež. Tako smo vsi raztreseni po svetu. Pomagati si ne moremo drugače, kakor da drug za drugega molimo. Prosim Te, če Ti je mogoče poizvedeti za mojega soproga in Franca Ručna iz Smasti. Morda bo vedel kaj o njima naš stric v Gorici, ul. Pietro Zorutti št. 10, če je še tamkaj. Piši mu in potem mi takoj naznani. Že deset mesecev ne vemo nič zanj in to je grozna britkost za nas. — Kristina Ivančič, profuga, Montorio al Vormano, albergo alla posta Piazza 47, provincia Teramo, Italia.

Ondi je nastanjenih nad 1600 slovenskih internancev; dušno pastirstvo vodi med njimi cerovski gospod duhovnik. Vsi otroci morajo hoditi v šolo, italijansko seveda. Razen Kanalcov so ondaj še Brici, Gorenjepolci, 55 Ročinjcev, nekaj Furlanov in Tirolovcev.

Hranilnice in druge zadrage

včlanjene pri »Goriški Zvezi« v goriškem in sežanskem okrajnem glavarstvu, naj pošljejo vsaj po enega zastopnika v Dornberg (Hranilnica in posojilnica), kjer se bo vršil prih. ponedeljek 22. maja ob 10. uri zjutraj

važen razgovor

o skupnem nabavljanju živil, krmil in drugih kmetijskih potrebščin.

Člani načelstva in nadzorstva »Goriške Zveze« so vsi dobrodošli!

Dr. ANT. BRECELJ, predsednik nadzor. G. Z.

Razne novice.

Cesar uslišal otroško prošnjo. V samostanski šoli in Hebu se pripravljajo deklice na prvo sv. obhajilo. Neki mali pridni deklici, ki se posebno veselijo na ta dan, ni dala pokoja ena želja: Da bi bil ob njenem prvem sv. obhajilu navzoč tudi oče. Toda kako to doseči? Oče je vojak in služi tam daleč nekje cesarju. Če bi mu cesar dovolil priti tisti dan? Prosila bo! In dete sede in piše cesarju pismo, v katerem lepo prosi, da bi smel oče za dan njenega prvega sv. obhajila priti domov — vsaj za ta dan. Pisma si pa vseeno ne upa kar tako oddati na pošto. Obrne se na svojo učiteljico. Leta je ganjena in odpošlje otroško pismo tako, kakršno je bilo, na dvorno pisarno. In glej, kar ne zmore na tisoče in tisoče lepo sestavljenih prošnji, to je doseglo to okorno otroško pismo: Cesar je ukrenil, da dobi dekličin oče določeni dan dopust.

— Srečen Belgrad. V »Beogradskih Novinah« se nahaja inserat Jenny Fajtaček, v katerem pravi, da se dobi v njeni delikatesni trgovini vsak dan sveže pecivo, ržen kruh, male fine zemljčke, solniki itd. vse po originalnih cenah.

Zanimive številke. Nekateri ljudje se radi igrajo s številkami in izvajajo iz njih zaključke glede važnih dogodkov. Tako je sestavil nekdo naslednjo igro s številkami:

Rojstvo leto	1830	1859
Nastop vlade	1848	1888
Starost	86	57
Vladna doba	68	28
Skupaj	3832	3832
Polovica	1916	1916

To menda pomeni, da bo konec vojne še letos. Pa s tem ljudje, ki imajo čas za take stvari, še niso bili zadovoljni, marveč so iz gornjih številki dognali celo dan, ko se mir sklene. Tako-le so izračunali: Letnica 1916 se razdeli v dva dela, t. j. 19 in 16. Sedaj se seštejejo številke 19, 16 in 3832

tako-le: 1 + 6 = 7. 3 + 8 + 3 + 2 = 16. Mir se torej sklene natančno 10. julija 1916.

Goljufije pri raznih podporah. Pri reviziji vojnih podpor v Budimpešti so dognali, da je do 5000 rodnih dobivalo podpore, ne da bi bile v to upravičene. **Meso za naročnike časnika.** Pariški list »L'Ouvre« je kupil debele bike, dal jih zaklati in prodal meso za lastno ceno svojim naročnikom. Listu je ostal dobiček od prodanih koz, zato je mogel prodati meso za 12% izpod določene cene.

Električna razsvetljava na skrajnem severu. Najsevernejše mesto v Evropi, ki ima električno razsvetlavo, je Hammerfest na Norveškem. V rečenem mestu, ki je znano po svoji meteorološki stanici, sveti v sleherni hiši, v vsakem še revnejšem stanovanju električna luč in sicer v veliko dobroto za prebivalstvo, zakaj tam vlada od polovice listopada pa do polovice svečana večna noč, katero le zdaj pa zdaj severni sij razsvetli. Dinamo goni vodna sila male reke, ki vsled strmega padca nikdar ne zamrzne. Od polovice meseca maja pa do polovice julija je pa celo električna luč nepotrebna, ker v omenjeni dobi vlada v nih širjavah večer dan in sveti solnce po dnevu in po noči.

Budimpešta brez belega kruha. Magistrat mesta Budimpešte naznanja prebivalstvu, da v mestu od 15. t. m. ne smejo peki peč niti prodajati belega kruha.

Turški učenci na mažarskih šolah. Iz Budimpešte se poroča, da je prišlo tjakaj iz Carigrada 48 turških mladeničev, kateri vstopijo v razne mažarske šole.

Nova kitajska zastava. Ob izpremembi državnega režima na Kitajskem so uvedli tudi novo državno zastavo, ki združuje v sebi vse tri zastave, ki jih je imela Kitajska v zadnjih petih letih. Na žoltem polju — žolto je bila barva mandžuske dinastije — je pet vodoravnih črt: rdeča, rmena, modra, bela in črna, t. j. republikanska zastava. Na sredi ima nova zastava veliko zvezdo — zastava revolucionarjev. Sestava različnih barv označuje posamezne politične struje, ki so sodelovale pri ustanovitvi sedanje Kitajske.

Maksimalna mera za ženske obleke. Zveza nemških tovarnarjev za ženske obleke je določila na svojem zboru naslednje najvišje mere, ki se ne smejo prekoračiti: Za obleko z vršnicami 4½ m, za paletaje 3½ m, za kožuhovalne paletaje 4 m, za kostumna krila 2¼ m, za dežne in prašne plašče 4 m, za bluze 1 m 80 cm, za jutranje obleke 4½ m, za otroške paletaje 1 m 70 cm do 2 m 40 cm, za otroške obleke 1 m 35 cm, za dekliške obleke 2 m 20 cm do 3 m 60 cm, za 15 letna dekleta 5 m 25 cm.

Težka železniška nesreča v Ameriki. V Rotterdam se poroča iz Pittsburga dne 17. maja: Na progi v Wilkinsburg se je odtrgal od polnozasedenega vlaka zadnji voz, drl nazaj po progi in treščil na nekem ovinku preko 20 m visokega navpičnega pobočja. Izmed 55 delavcev so jih izvlekli izpod razvalin 36 kot raztrgane in zmečkane mrličke, ostali so bili težko poškodovani.

Žrtve zdravniškega poklica. Iz Krakova se javlja: Tukajšnji listi poročajo, da je umrlo doslej na tifusu 15 zdravnikov, ki so se borili proti tej epidemiji v posameznih galiških okrajih.

Amerika.

Amerika in »Dubrovnik«.

Curih, 18. maja. »Neue Züricher Zeitung« poroča iz Haaga: Ameriški poslanik na Dunaju je menda dobil naročilo povprašati, ali je bila na torpediranem »Dubrovniku« tudi kaka ameriška žrtev.

Nemčija svari nevtralece.

Kolin, 19. maja. »Kölnische Ztg.« poroča iz Amsterdam: Reuter poroča iz Washingtona, da je nemški poslanik Lansingu sporočil svarilo, da je v veliki nevarnosti vsaka nevtralna ladja, ki bi jo nemški podvodnik poklical, pa bi se gibala dalje v smeri proti podvodniku. V takem slučaju zadenejo posledice nevtralece.

Ameriški protest proti angleški poštni vojni.

Berlin, 19. maja. (Kor. ur.) Wolff brez žice iz New Yorka: Ameriška nota glede pošte odide prihodnji teden. Državni urad bo navajal več posameznih slučajev v dokaz, da je Anglija zaplenila preko 1 milijon ameriških kosov in da niti pri diplomatični pošti ni delala izjeme. Pred kratkim so se vršila neobvezna pogajanja, pa brez koristi, zato bo vlada svoje pritožbe bolj poudarila.

Japonske ladje v Mehiki.

Rotterdam, 18. maja. »Daily Telegraph« poroča iz Veracruz: V luko Veracruz so priplule tri japonske vojne ladje, da prevzamejo varstvo Japoncev v Mehiki.

Poraz Rooseveltov.

Frankfurt ob M., 19. maja. »Frankfurter Zeitung« prinaša iz New Yorka: Roosevelt je podlegel pri primerni volitvi v Vermontu in Pensilvaniji, kjer je dobila večino

stranka sodnika Hughes. Ford je dosegel v Pensilvaniji presenetljivo število glasov, okrog 50.000, največ od ameriških Nemcev.

Kongres v Washingtonu zahteva pojasnila o varnosti ameriških državljanov na Irskem.

Berlin, 19. maja. (Kor. ur.) Newyorški zastopnik Wolffovega urada poroča brez žice iz Washingtona: Senator Kern je vložil resolucijo, v kateri se državni tajnik pozivlja, da uvede preiskavo o dobrobiti in varnosti ameriških državljanov na Irskem in v krajih, prizadetih po revoluciji. Na predlog senatorja Stone se je resolucija odstopila odseku za zunanje stvari.

Amerika odgovori oistro Angliji.

London, 20. maja. (Kor. ur.) »Morning-post« javlja iz Washingtona: Vmešavanje angleške vlade v poštno službo in cenzuro pisem je zelo razburilo in vznemljilo; združena nemška nota duhov ni pomirila. Združene države odgovore oistro in bodo zahtevale, naj se opusti sedanja navada.

Ameriška javnost zahteva nastopa proti Angliji.

Berlin, 19. maja. (Kor. ur.) Newyorški zastopnik Wolffovega urada poroča: »Evening Post« javlja iz Washingtona: Zahteva po nastopu proti nepostavni blokadi aliirancev vsak dan narašča. Jasno je, da se bliža trenutek, ko mora britansko poseganje nasproti nevtralni trgovini pritirati do krize. Mnenje, katero je danes izrekel springfieljski »Republikan«, da more samo sklenitev miru preprečiti diplomatični konflikt z Anglijo, zastopa tu veliko število vplivnih oseb. V kongresu narašča razburjenje zaradi nedelavnosti vlade v blokadnem vprašanju. Popustljivost Nemčije v sporu zaradi podmorskih čolnov je bolj nego kdaj prej potisnila v ospredje pozornost na razpravljanje z Anglijo.

Valikan.

Mirovna stremeljenja sv. očeta.

Milan, 18. maja. »Stampa« poroča, da je sv. oče v posebni avdienci sprejel španskega poslanika pri Vatikanu. Zdi se, da hoče sv. oče svoje mirovne načrte sedaj uresničiti posebno s pomočjo španskega kralja. Prav sedaj je razmerje med Vatikanom in španskim dvorom posebno intimitno. Govori se o konferenci visokih nevtralec, ki se bo v doglednem času vršila vsled špansko-ameriškega prizadevanja.

Bern, 18. maja. V spomin prve haške konference je danes velika množica manifestirala za mir. Zvezni svet naj zahteva, da nevtralne države skličejo splošno konferenco držav (tretjo haško konferenco), da se poravnava sedanje teritorialne, gospodarske in mednarodnopravne spore.

Vatikan in podvodniki.

Budimpešta, 19. maja. »Az Est« poroča iz Rotterdam: V seji spodnje zbornice je Grey naznanil, da je angleški poslanik pri Vatikanu izjavil, da sv. oče z nobeno stranko ni začel razgovorov o možnosti miru, ampak je nastopil samo pri Nemčiji, da opusti podmorsko vojno.

Sv. oče ni nastopil, da opusti Nemčijo podvodno vojsko.

Berlin, 20. maja. (Kor. urad.) »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« piše: Kakor poroča Reuter, je izjavil Grey v poslaniški zbornici, da je Vatikan Nemčijo poizkušal pregovoriti, naj opusti podvodno vojsko. Izjava Greya ne odgovarja dejstvu; papež je le, kakor čujemo na merodajnem mestu, izjavil, da je pripravljen med Nemčijo in Združenimi državami posredovati v sporu, vprašanju. Cesar se je zahvalil sv. očetu opozarjajoč na medtem že Ameriki odposlan odgovor za njegov dober namen.

Wilsonov odgovor papežu.

Berlin, 19. maja. (K. u.) Newyorški zastopnik Wolffovega urada poroča brez žice: »Associated Press« poroča iz Washingtona: Predsednik Wilson je odgovoril na papeževo lastnoročno pismo. Oficijelni činitelji v Beli hiši so odklonili, da bi dali pojasnila o papeževem pismu ali Wilsonovem odgovoru. Kakor se sliši, je Wilson obvestil papeža, da si vneto prizadeva, da bi Združene države ne bile potegnene v vojni vrtnec in da bo v to svrhu storil vse, kar je v njegovi moči in kar je s pravicami Zedinjenih držav združljivega.

Razna poročila.

Ententa bi rada utrdila celo grško obrežje.

Atene, 19. maja. »Hestia« poroča, da je ententino vodstvo grško vladno vprašalo, kaj bi rekla, če ententa utrdi vse grško obrežje, češ da bi je tako varovala pred mornarico osrednjih držav. »Hestia« pravi, da bo Grška predlog kratkomalo odklonila.

Asquith se vrnil z Irske v London.

London. (Kor. ur.) Asquith se je vrnil v London.

Angleška finančna moč. London, 16. maja. (Kor. ur.) Pri drugem branju proračuna je državni zakladnik Mac Kenna rekel o splošnem finančnem položaju; da vkljub neprimernim oviram v prometu kaže silo naroda. Dohodki so se zvišali od 200 na 500 milijonov funtov. Glede trgovine po vojni ne more nihče reči, kakšne so meje možnih dogovorov. Glede pariškega posvetovanja je rekel, da se angleški zastopniki ne bodo krčevito držali na kak nauk te ali one narodno gospodarske šole. V dveletni vojni je ljudstvo davčno breme razmeroma tako lahko nosilo, da bi tega zakladnik pred leti ne mogel verjeti. Z daljšo vojno naš finančni položaj ni slabši ampak močnejši.

Meinl-ov čaj

nove letine

Potrtilim srcem naznanjam, da je božji Vsemogočnosti dopadlo poklicati v srečno večnost mojega dragega soproga

Petra Rekar

delovodja o. kr. tobačne tovarne v pok. previdenega s sv. zakramenti za umirajočega, v 63. letu starosti.

Pogreb dragega mi rajnega se bo vršil iz hiše žalosti Rožna dolina št. 225 danes v soboto 20. maja ob 6. uri zvečer.

Sv. maše se bodo brale v župni cerkvi na Viču.

Ljubljena soproga priporočam znancem in prijateljem v toplo molitev.

V 15, 20. maja 1916.

Marija Rekar, soproga.

Priden in pošten

urarski učenec

se sprejme takoj ali pozneje pri A. Lečnik, urar, Borovlje, Koroško.

Prodajalka

zanesljiva, dobra moč, želi vstopa v večjo manufakturno trgovino v Ljubljani. Cenjene ponudbe se blagovolijo poslati upravi lista pod »Prodajalka« 1223.

Poslano.

I. društvo ljubljanskih postreškov je v svoji izredni odborovi seji dne 18. maja t. l. enoglasno sklenilo, da se njega redni član Janez Marn, postrešek št. 1, po § 8 c društvenih pravil izključi iz društva.

Sprejem

mlinskega pomočnika

Ivan Kosiša mlinar, Ilvok. P. Kranj.

Kuharica,

vajena gospodinjstva, želi mesta h kakemu gospodu ali k boljši družini. Naslov pove upravništvo Slovenca pod št. 1236.

Prodaja se prostovoljno hiša

št. 82 v Mojstrani

z nekoliko vrtno, zelo blizu cementne tovarne. Več se izve pri lastniku Matevžu Stanovniku, istotam. 1240

Proda se

hiša

z vrtom. — Naslov pove upravništvo Slovenca po številu 1243.

Odda se lepa zračna

SOBA

brez oprave. — Poizve se pri upravn. „Slovenca“ pod številu 1244.

Prodaja lesaKomenda na Reberci proda v svojem gozdu na Jezerskem 1200 m³ smrekovega lesa (stoječega). — Ponudbe naj se naslovijo takoj na predstojništvo komende na Reberci p. Miklavca na Koroškem, kjer je tudi mogoče pogledati v pogoje.

Štev. 1141.

Razglas.

Mestna hranilnica v Kranju je vsled sklepa upravnega odbora v seji dne 1. maja 1916 znižala obrestno mero za vse hranilne vloge — počenši z dnem 1. julija 1916, in sicer od 4 1/2 % na

4 1/4 %.

Hranilne vloge se obrestujejo še nadalje polmesečno, obresti se pripisujejo h kapitalu polletno, to je dne 30. junija in dne 31. decembra vsakega leta; rentni davek plačuje hranilnica sama iz lastnega premoženja.

Ravnateljstvo mestne hranilnice v Kranju,

1237

dne 10. maja 1916.

Objava.

Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani je sklenila znižati obrestno mero za hranilne vloge od 1. julija 1916 dalje od 4 1/2 % na

4 1/4 %

kar se daje na znanje s pristavkom, da je vsakemu vlagatelju na voljo dano, dvigniti svoje vloge, ako ni s tem sklepom zadovoljen.

V Ljubljani, dne 18. maja 1916.

Ravnateljstvo

„Hranilnice kmečkih občin v Ljubljani.“

V globoki žalosti naznanjamo sorodnikom in prijateljem tožno vest, da je naša ljubljena, še-le osemnajstletna, hči, sestra, vnukinja in svakinja

Leticija Mattiassi

umrla v Gorici 14. maja, kot nedolžna žrtev sovražne granate.

Gorica-Kranj, v maju 1916.

Rodbine Mattiassi, Podržaj in Torossi.

Mesto vsakega posebnega obvestila.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskreno ljubljani oče in soprog, gospod

Zupan Jožef

posestnik in gostilničar v Zabreznici, vseletni podnačelnik požarne brambe na Breznici

dne 19. t. m. ob 10. uri dopoldne po dolgi mučni bolezni previden s sv. zakramenti v 60 letu bogu vdani mirno zaspal. Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši dne 21. t. m. ob pol 5 uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Breznici. Priporoča se v molitev in drag spomin.

V Zabreznici, dne 19. maja 1916.

Žalnočel ostali.

Salonska garnitura

in razne priproste omare se prodajo. Dunajska cesta št. 15, II. nadstr.

Kot

učenka

želi vstopiti v kako manufakturno ali specialno trgovino 18 let stara, večja slovenskega in nemškega jezika s primerno šolsko izobrazbo in dobro izvežbana v računstvu. Gre tudi na deželo. — Ponudbe pod F. P. na upravo lista.

Niko Ahačič

tovarnar

Frida Ahačič, roj. Schweiger

pos. hči

poročena

Tržič, dne 15. maja 1916.

Št. 7740.

RAZGLAS.

Meseca junija 1916 se bode vršilo v Mestnem domu vsak torek in petek popoldne ob 3. uri javno brezplačno

cepljenje proti kozam.Za Spodnjo Šiško v ponedeljek, dne 29. maja v občinski hiši;
za Barje v sredo, dne 31. maja v barjanski šoli;
za okraj Vodmat v soboto, dne 3. junija v mestni jubilejni ubožnici;**vsakokrat ob 3. uri popoldne.**

Pozivljajo se resno vsi stariši, kojih otroci še niso cepljeni, da prinesejo te k cepljenju in k pregledu ceplencev, ki se vrši teden kasneje na istem kraju in ob istem času. Pri pregledu izroče se tudi spričevala o cepljenju, ki so pri sprejemu otrok v ljudsko šolo potrebna.

Z ozirom na nevarnost, ki preti v sedanjem času glede nastopa koz, opozarja podpisani mestni magistrat, da je cepljenje proti kozam najuspešnejše sredstvo zavarovanja proti tej bolezni, ter nujno pozivlja vse one, ki še morda niso bili nikoli cepljeni, in vse tiste, pri katerih je že preteklo več let po zadnjem cepljenju, da se sedaj dajo cepiti, oziroma nanovo cepiti proti kozam.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 17. maja 1916.

VI. c. kr. avstr. razredna loterija.

Pri naši poslovnici kupljene srečke so zadele:

K 300.000 glavni dobiček:

št. 10202, izžreban dne 16. oktobra 1915., IV. lot.

1/1
K 40.—K 30.000 št. 68.435,
„ 10.000 št. 7.788. 130.169,
„ 5.000 68.425,
mnogo dobitkov po K 2000, 1000,
800, 400 in veliko število dobitkov
po K 200.

Izplačali smo na dobitkih za K 977.280. ...

Prihodnje žrebanje bo
14. in 15. junija 1916.Izžrebalo se bode 2880 dobitkov v
skupnem znesku K 390.000.

Srečke prodaja

Ljubljanska kreditna banka

v Ljubljani,

kot poslovnica c. kr. avstr. razredne loterije

in njene podružnice

v Celju, Celovcu, Trstu in Splitu.

Igralni načrti in usa pojasnila brezplačno.

Cena srečke:

1/2
K 20.—

Cena srečke:

1/8
K 5.—

Dobitki plačljivi takoj brez odbitka.

I. razred.

I. razred.

Za državo.

Iz Tržiča. Sijajen je bil uspeh tedna Rdečega križa. Odposlalo se je po odbitih stroških na pristojno mesto 2551 K 67 v. Prodanih je bilo v trgu 1900 znakov, 1970 umetnih cvetlic in precej svežih. Za to se je izkupilo 858 K 68 v.; daril se je nabralo 648 K 15 v.; predstava nemške šole je donesla 417 K 90 v.; šolski koncert, prirejen od slovenske šole 309 K 40 v.; dar župljanov, trške občine in hranilnice v kaplaniji 130 K. Nanovo je pristopilo tukajšnji podružnici Rdečega križa 22 članov, tako da šteje sedaj 175 članov. — Občina Sv. Ane je nabrala deloma po šolskih otrocih, deloma po nabiralcih 121 K 58 v.; v Dolini se je nabralo 40 K 50 v. Vsa župnija tržička je nabrala za Rdeči križ in mladinsko oskrbo znatno vsoto 2713 K 35 v. — Da je bil uspeh tako sijajen, gre največ zaslug gđc. učiteljicam ter šolskim vodstvom obeh šol, za kar se izreka omenjenim najtoplejša zahvala podružnice Rdečega križa. — Vojnega posojila je podpisala hranilnica in posojilnica v kaplaniji za se in članke 54.000 K, trška občina 29.100 K, občina Sv. Ane 4000 K.

— V »Teden Rdečega križa« se je nabralo v šolskem okolišu Drenov grič-Lesno brdo 75 K 70 h; vsem blagim darovalcem: Bog plačaj! — Šolsko vodstvo.

— **Marijina družba v Dolenjivasi** pri Ribnici je priredila predstavo, dve igri s petjem in deklamacijami. Čisti dobiček 100 kron.

Na Igu. Pod vodstvom krajnega odbora za teden »Rdečega križa« se je nabralo v župniji Studenec-Ig 708 K. Nabirali so: g. nadučitelj Robert Ziegler, kaplan Franc Golmajer, gđc. učiteljice Erna Jamšek, Iva Jamšek in Albina Rupnik in sicer prostovoljne darove in člane. Istih se je nabralo devet. Vsi so se pošteno trudili in hodili cel teden po vaseh od hiše do hiše, da so nabrali to lepo vsoto, ki dela čast izanski župniji.

— **Teden Rdečega križa v št. Vidu pri Zatičini.** Prostovoljnih doneskov smo nabrali v naši fari nad 1800 K. Da je delo tako lepo uspelo, se moramo zahvaliti v prvi vrsti veleč. gg. duhovnikom in učiteljstvu tukajšnje šole. Še posebej pa se moramo zahvaliti faranom; zakaj niti ena hiša ni odrekla daru in marsikatero so darovale znatne vsote.

— **Teden Rdečega križa v Lancovem pri Radovljici.** Krajevni odbor pod načelstvom g. Ivana Dornič, župana v Lancovem, je razvil svojo vplivno moč, da se je dosegel kljub majhni občini sijajen uspeh. Po predlogu načelnika in odbornikov gg. Franc Zupanc, posestnik in trgovec na Lancovem, Ivan Stihler, posestnik in trgovec v Kolnici, Ivan Šega, učitelj v Radovljici in Franc Zajc, c. kr. okr. gozdar na Lancovem, vpisala se občina Lancovo, gospodarji in vsi občinski svetovalci in odborniki te občine kot udje Rdečega križa. Naše dražestne gospodične, učiteljica Apolonija Zupanc, Ana Dornič, županova hčerka iz Lancovega, Marija Rozman, Hribe 1, Franciška Koselj iz Spodnje Lipnice 30 in Kati Rogar iz Zg. Lipnice 24, hčere posestnikov, pa so s sodelovanjem g. učitelja Ivana Šega z vsvo vno močjo za to blago stvar nabirale prostovoljne darove in prodajale znake in cvetlice. Le-tem se imamo poleg blagih darovalcev in kupovalcev zahvaliti za tako ugoden izid »Teden Rdečega križa«. Denarnih darov se je nabralo 297 kron 78 vin., znakov se je prodalo za 80 kron, pridobilo se je 18 udov z letnim doneskom po K 4 in vplačali so 72 kron tako da je krajevni odbor na Lancovem nakazal vsoto 449 kron 78 vin., kar je za borne prebivalce gotovo dokaz, da so navdušeni patrijoti. Saj so pa ne le gospodarji temveč tudi uslužbenci in še celo vojaki, ki so pri g. Francu Zupancu v Lancovem v delu nastanjeni izdatno darovali za kar jim najbode izrečena še posebna hvala.

— **Teden Rdečega križa v št. Petru na Krasu** je prinesel 2282 K 10 vin. članov po 2 K je nabralih 256. To je za št. Peter res uspeh.

Slovenske žrtve za domovino.

Na italijanskem bojišču je padel junaške smrti Lovrenc Tekavc, sin zidarskega mojstra Franceta Tekavc iz Rafolč. — Padel je na italijanskem bojišču Anton Dolenc, doma iz Babnegore št. 24 pri Polhovem gradu. — Padel je na italijanskem bojišču Andrej Škar iz Vel. Repne pri Trstu. Pokopan je pod Sv. Goro. — Padel je 26. marca t. l. junak-podlovec 8. polj. lov. bat. Franc Fortunat, doma iz Čiginja št. 26 pri Tolminu. Pokopan je na Koroškem. — Padel je na galiških poljanah 24 let stari mladenič Ivan Sosič iz Opčin št. 164 pri Trstu. — Umrl je za ranami, ki jih je dobil na gori Sv. Mihaela Jakob Majerič iz Juršincev pri Sv. Lovrencu v Slov. gorah. — Od Sv. Duha-Loče se poroča: Došla je iz daljne Rusije prežalostna vest, da je v bolnišnici v ruskem ujetništvu umrl za ranami Karel Marguč iz Kolačnega. — Umrl je za

boleznijo, ki si jo je nakopal na južnem bojišču Franc Pihler z Mestnega vrha pri Ptuj. — Granata je ubila na italijanskem bojišču vrlega mladeniča Janca Rakun, p. d. Črmeški iz Rečice.

Vojaški pozdravi.

Slovenski fantje pošiljamo mnogo iskrenih pozdravov svojim domačim in vsem Slovincem in Slovenkam: Alojzij Petrič, Sodražica; Jožef Mele, Martinjak pri Cerknici; Alojzij Močnik, Sela pri Kamniku; Peter Jerala iz Žejan pri Kranju; Jakob Martelanc, Barkovlje pri Trstu; Miha Simončič, Ilovica pri Ljubljani; Jožef Vendramin, št. Maver, Goriško. — Mnogo pozdravov pošiljajo z bojišča vsem bralcem in prijateljem »Slovenca« ter dijakom slovenske trgovske šole v Ljubljani Ljubljanci: Cimperman Viktor, bivši književnik Katol. tiskarne; Slavko Pečnik, dijak slov. trgovske šole; Franc Plestenjak; Ignacij Oblak; Josip Arkar; A. Potočnik; J. Jenko. — Vesele pozdrave pošiljajo vsem čitateljem »Slovenca«, posebno pa svojim starišem, bratom in sestram: Ivan Uršič, Kobarid; Anton Lavrenčič, Logje; Ivan Gregorčič, Drežnica; Miha Lažoj, Košana; Miha Novak, št. Jakob, Koroško. — Tisoč pozdravov vsem Slovincem in Slovenkam, posebno pa braniteljem naše domovine ob soški fronti, pa še vedno čili in zdravi! Srčen pozdrav beli Ljubljani in »Slovenčim« bralcem: Ivan Tome, narednik, mojster v tobačni tovarni in hišni posestnik v Trnovem. — Rodoljubne pozdrave pošiljajo Slovenci v dunajski bolnišnici, ki vedno mislijo na domovino. Franc Svetek. — Podpisani topničarji pri težkih topovih pošiljamo vsem doma ostalim prisrčne pozdrave, posebno pa našim dekletom: Desetnik Edvard Ržebak z Dunaja; predmojster Jožef Repenšek iz Nove Štife na Štajerskem; predmojster Franc Antloja, Gotovje; predmojster Anton Cotič, Rupa pri Komnu; topničarji: Andrej Mlakar, Lož pri Rakeku; Ivan Arčun, Renče, Primorsko; Ivan Sušjanc, Karojba, Itra; Pjotr Blada, Galicija; Marko Baluh, Smartno pri Tuhinju; Josip Blatnik, Vransko; Ivan Bugl, Nemčija; Andrej Mlakar.

Odlomki iz dnevnika.

Velika nedelja. Deževalo je cel dan tako, da sem premišljeval: ali bi šel, ali ne? Navsezadnje mi vendar ni dalo ostati doma, in sklenil sem, da grem. Srce me je gnalo. Vsedel sem se na železnico in se odpeljal proti ..., od tam jo pa mahnil v goro. Naši vojaki so na gori v tako lepih krajih, da pride človeku želja: kar tu ostati. Moj Bog, če bi se dalo!

Brez težave sem kmalu našel stanovanje dr. K., kateremu sem bil dolžan vrniti obisk. Peljal me je v obednico, kjer sem se pokrepčal, potem sva jo pa mahnila skozi vas in še naprej.

Na mizi v obednici je ležal dnevni »Befel«. Prva točka je bila divizionarjeva pohvala; ta dan je namreč obiskal polk in pohvalil strumno zadržanje vojakov pri procesiji in paradi. Dr. K. mi je pripovedoval, kako lepo je bilo vse. Nad 3000 mož in fantov, polovica v cerkvi, polovica zunaj nje. Potem pa slovenske pesmi, velikonočne in druge. Kako je to božalo in mehčalo srca in povzdigovalo duh!

Dr. K. ne more prehvaliti svojih vojakov. V njegovi hvali pa ni prav nič pretiravanja. Dobri in veseli so. Tako veseli, da se mora čuditi, kako more biti v sedanjih časih infanterist tako vesel. In dobri so. Gospodova miza v cerkvi je vedno oblegana. Dr. K. dobi vsemak 20 »Slovencev« in mnogo »Pozdravov iz domovine«. Zeli si pa knjig, ker je želja po čitanju velika. Danes na primer bi mu zelo prav prišlo nekaj pesmaric.

Prišla sva k nadporočniku P., ki rezidira s kadetom L. v krasni vili, krog katere leži park, tako lep, v pomladanskem cvetju, da zopet in zopet vstaja v človeku želja: tu bi ostali!

Tam smo razprostrli »šotore«. Gospod nadporočnik nam je prinesel »žganja«, šunko, jajca, slanino, namesto potice pa belega kruha in vina. Res nam je bilo dobro, in zato so šle misli v pogovoru, ki so se dotikale dogodkov tam gori in tam doli, kjer so bili dnevi med strašnimi najstrašnejši.

Večer je bil, ko smo se poslovili. Hotel sem obiskati še nekatere znance v vasi, potem jo mahnil domov. Toda obisk se je tako zavlekel, da sem jo mahnil šele drugo jutro. Tam sredi vasi je nekdo igral na harmoniko.

P.

Naročajte „Slovenca“!

Uradni izkazi izgub.

Izgube 17. pešpolka.

Ujeti. Kovačič Josip, 9. s., št. Jernej; čast. sluga Koželj Josip, 3. nad. s., št. Jurij pri Kranju; inf. Kranjc Franc, 1. nad. s., Zmince; četovodja Kraker Ivan, 11. s., Doblje; inf. Kramar Rudolf, 4. s., Zgornji Tuhinj; poddes. Kramžar Franc, 4. s., št. Janž; inf. Kranjc Franc, 1. nad. s., Bučka; rez. Krašna Franc, 1. s., Budanje (ranjen); inf. Križman Alojzij, Ljubljana; inf. Krže Vinko, 4. nad. s., Ljubljana; rez. Kuhel Franc, 3. nad. s., Dvor; poddes. Lovšin Josip, 7. s., Metlika; inf. Lenarčič Franc, 3. nad. s., Vrhnika; inf. Ličan Anton, 8. s., Il. Bistrica; rez. Lončar Ivan, 2. marštot., Zalog; inf. Lopatič Mihael, Cerklje; rez. Lovšin Dominik, 2. nad. s., Ribnica; inf. Lukež Josip, 3. s., št. Rupert; četovodja Lukež Viljem, 1. s., Ljubljana; rez. Marenčič Ivan, 1. nad. s., Brežice; inf. Marovič Mihael, 3. s., Pulj; des. Mauser Franc, 16. s., Novo mesto; inf. Marsar Jurij, 2. nad. s., Semič; inf. Medja Anton, 2. nad. s., Bohinjska Bistrica; inf. Medved Josip, 4. nad. s., Črnomelj; inf. Meglič Mihael, 4. nad. s., Kranj; inf. Mešar Tomaž, 2. nad. s., Selca (umrl 9. 11. 1915 v Italiji. Pokopan v Korminu); inf. Mesojednik Jakob, 2. nad. s., Šmarjeta; inf. Metelko Franc, 3. nad. s., Krško; inf. Midofar Alojzij, Novo mesto; inf. Miklavčič Ivan, Kranj; inf. Mlakar Ignacij, 4. nad. s., Železniki; inf. Mohar Ivan, 2. nad. s., Ljubljana (ranjen); inf. Mohar Ivan, 15. s., Kresnice; inf. Mohorič Fr., 2. nad. s., Selca; inf. Možina Franc, Vrhnika; rez. Mubi Franc, Sv. Ana (ranjen); stot. trobentač Noč Josip, Radovljica; poddeset. Novak Ferdinand, 1. nad. s., Celje; inf. Novak Franc, 1. nad. s., Dvor; čast. sluga Novak Franc, 2. s., Trojane; inf. Novak Ivan, 4. nad. s., Ig; inf. Novak Josip, 1. nad. s., Kočevje; poddes. Novak Mihael, 12. s., Moste; deset. Oblak Anton, 2. s., Škofja Loka; stot. trobentač Oblak Franc, 2. s., Kočevje; inf. Oblak Pavel, Kranj; inf. Oražem Franc, 10. s., Kočevje; inf. Osenk Franc, Kranj; inf. Osredkar Josip, 2. nad. s., Ljubljana; rez. Ostervuh Ivan, 1. nad. s., Celje; inf. Ostrež Valentin, 4. nad. s., Kresnice; poddes. Ovičar Franc, 1. s., Ljubljana; rez. Ožina Jernej, 14. s., Kamnik; inf. Papež Josip, Ambrus; deset. Porenta Anton, Ljubljana; inf. Pavlič Anton, 13. s., Novo mesto; četovodja Pavlovčič Alojzij, 3. s., Borovnica; inf. Pečan Franc, 1. nad. s., Polhovgradec; deset. Pent Josip, Podzemelj (ranjen); inf. Per Anton, 3. s., Krašnja; inf. Perko Josip, 1. nad. s., Šmihel-Stopiče; inf. Pernauer Franc, Litija; poddeset. Perš Josip, 4. nad. s., Čermošnice; inf. Petek Alojzij, Kotredež; inf. Petek Anton, 3. nad. s., Trebeljevo; inf. Petercel Alojzij, 13. s., Boh. Bela; inf. Petercel Valentin, 6. s., Radovljica; poddeset. Petrač Valentin, 13. s., Železniki; inf. Petschauer Andrej, 2. nad. s., Novo mesto; inf. Pfeifer Josip, 4. nad. s., Lesce; rez. Pilepič Anton, 4. nad. s., Kastav; inf. Pirc Ivan, 1. nad. s., Krško (ranjen); inf. Pirc Lovrenc, 1. nad. s., Ljubljana; inf. Pišek Franc, 2. nad. s., Krško; inf. Pišek Josip, 4. nad. s., Litija (ranjen); rez. Petaros Luka, 4. nad. s., Dolina; poddes. Pleše Josip, 1. s., Kočevje; inf. Podbrežnik Franc, 4. nad. s., Nevlje; inf. Poje Anton, 3. s., Kočevje; rez. Popek Anton, 5. s., Cerknica; inf. Popež Franc, Krško; inf. Potisek Franc, 10. s., Šmartno; inf. Potisek Franc, 12. s., Polšnik; inf. Poznik Ivan, 4. nad. s., Radovljica; inf. Požun Franc, 3. nad. s., Krško; inf. Primožič Mihael, 3. nad. s., Tržič; inf. Pungaršič Andrej, 4. nad. s., Škocjan; inf. Radčič Dominik, 5. s., Krško; inf. Radin Ivan, 2. nad. s., Poreč; inf. Rebec Franc, 3. nad. s., Povir; inf. Repar Anton, 3. nad. s., Toplice; inf. Repas Anton, 4. s., Polšnik; inf. Repinec Valentin, Boh. Bistrica; inf. Rožič Ivan, 4. nad. s., Kastav; inf. Rozman Ivan, 3. nad. s., Mošnje; rez. Rozman Ivan, 3. nad. s., Gorje; inf. Rudolf Josip, Obloke; inf. Rugež Josip, 13. s., št. Rupert; inf. Rupar Ivan, 14. s., Krško; deset. Rus Ivan, 6. s., Kočevje; inf. Rus Josip, 6. s., Dob; inf. Ručman Ludvik, 1. nad. s., Litija; inf. Sadar Jurij, 11. s., Gaberje; inf. Selan Karel, 4. nad. s., Brezovica; rez. Serbšič Martin, 14. s., Sv. Križ; rez. Sever Anton, 4. nad. s., Litija; rez. Simčič Andrej, 3. marštot., Belsko; inf. Skedel Martin, 4. nad. s., Novo mesto; inf. Skrajnar Alojzij, 7. s., Krško; inf. Sovinšek Mihael, Studenec; inf. Srok Ivan, 4. nad. s., Kastav; inf. Stancar Ivan, 1. nad. s., Krško; inf. Stanovnik Ivan, 15. s., Kranj; inf. Starin Ivan, 2. nad. s., Dob; rez. Stemberger Ivan, 2. nad. s., Jablanica; rez. Stern Ivan, 2. s., Predvor; inf. Strehar Matija, 3. nad. s., Peče; rez. Štucin Anton, 3. nad. s., Stara Loka; inf. Supan Klement, 1. marštot., Kranj; inf. Zupančič Mak s. 2. nad. s., Toplice; inf. Suša Franc, 4. nad. s., Kamnik; inf. Sušnik Franc, Ovsiše; rez. Sušnik Fr., 4. nad. s., Novo mesto; inf. Svetličič Anton, 3. nad. s., Dobrova; inf. Tanko Ignacij, Kočevje; inf. Tekavc Franc, 4. nad. s., Kočevje; inf. Tisovec Feliks, 2. marštot., Prečna; inf. Tomazin Franc, 4. nad. s., št. Rupert; inf. Tomle Josip, Slivnica; inf. Tomšič Josip, 11. s., Krško; desetnik Trilar Ivan, 14. s., Mavčiče; inf. Trilar Simon,

4. nad. s., Stražišče; inf. Turk Franc, Kočevje; inf. Turk Mihael, Šmihel-Stopiče; inf. Urbančič Ivan, 10. s., Postojna; inf. Uršej Franc, 9. s., Slovenjigradec; inf. Valentinčič Karol, 3. nad. s., Ljubljana; inf. Veličević Franc, 1. nad. s., Cerklje; inf. Vene Rudolf, 1. nad. s., Škocjan; trobentač Verbec Franc, 15. s., Preserje; inf. Veseli Josip, 8. s., Kočevje; poddes. Vidmar Franc, 7. s., Kamnik; inf. Vidmar Ivan, 4. nad. s., Železniki; inf. Vidoš Matija, 5. nad. s., Dragatuš; rez. Višner Konrad, 7. s., Škofja Loka; rez. Vizjak Ivan, 2. nad. s., Oslica; inf. Volk Martin, 4. nad. s., Litija; inf. Vrabec Ferdinand, 3. nad. s., Ljubljana; inf. Vrabec Josip, 3. nad. s., Ljubljana; poddes. Vrečar Jakob, 1. s., Dobrunje; inf. Verlic Josip, 3. s., Kranj; vojak Vizantin Leopold, 9. s., Zagraj; inf. Zajc Josip, 1. nad. s., Litija; inf. Zakrajšek Anton, Videm; inf. Zakrajšek Josip, 3. nad. s., Kočevje; inf. Zala Josip, 4. nad. s., Borovnica; inf. Zamrl Gašper, 5. nad. s., Temenica; inf. Zupan Andrej, 4. nad. s., Begunje; rez. Zupan Franc, 1. nad. s., Bled; inf. Zupanc Anton, 3. nad. s., Srednja vas; inf. Zupančič Anton, 1. nad. s., Grosuplje (umrl 11. avg. 1915 v Palmanovi v Italiji); inf. Zupančič Ignacij, 3. nad. s., Moravče; inf. Zupančič Jakob, Kolovrat; inf. Žvab Josip, 5. nad. s., Loka.

Izgube 7. lovskega bataljona.

Ujeti: Podlovec Brinovec Franc, 1. št., Polšnik; podlovec Čuš Josip, Polenčak; podlovec Enzinger Nikolaj, Judenburg; rez. Ilovar Josip, nad. st., Dev. Marija v Polju; lovec Intihar Andrej, 3. st. Rob; lovec Jamnik Valentin, nad. st., Žminc; lovec Janc Anton, nad. st., Krško; rez. Jenič Martin, nad. st., Stara Loka; trobentač Jevnikar Florian, 4. st., Prapreč; častniški sluga Jurkovič Josip, štab, Banjaluka; lovec Kalin Franc, nad. st., Krško; lovec Kopitar Ivan, nad. st., Gameljne; lovec Kos Ivan, nad. st., št. Rupert; lovec Kovačič Ivan, nad. st., Krško; lovec Kozinec Josip, 3. st., Krško; trobentač Krašovec Tomaž, 1. st., Vrhnika; rez. Magorovič Anton, nad. st., Pazin; podlovec Meršol Vinko, 3. st., Lesce; lovec Mihič Josip, nad. st., Kočevje; lovec Mikolič Iv., nad. st., Brusnice; lovec Moratti pl. Rüdiger; lovec Osterman Alojzij, nad. st., roj. 1895 (umrl 22. XI. 1915 v Italiji); lovec Pavlin Franc, 3. st., Kranj; lovec Pečnik Jakob, 1. st., okolica Celja; lovec Prestar Lovrenc, 2. st., št. Jurij pri Kranju; lovec Resnik Ivan, Cerklje; lovec Riegler Ivan, nad. st.; podlovec Rotar Martin, nad. st., Črnuče; rez. Savojec Franc, nad. st., Motnik; lovec Slama Ludovik, nad. st., Judenburg; lovec Smole Ivan, 1. st., Preserje; rez. Stritar Julij, nad. st., Ljubljana; lovec Suštar Ivan, nad. st., Sorica; rez. Verbič Sebastijan, nad. st., Suhadole; lovec Zaplotnik Andrej, 2. st., Kranj.

Podpisujte IV. vojno posojilo!

Obisk pri generalu Joffreju.

»Lectures pour Tous« javlja: Mala, mirno ležeča vila, pred ograjo jo stražita dva vojaka nekega lovskega polka: več tednov biva že v njej general Joffre. Tisto jutro, ko smo ga obiskali, je prišel zgodaj v velik prostor v pritličju, kjer dela. Dopoldne se odpelje; ob pol 7. zjutraj sprejme prve obiske. Na ognjišču plapolala je pisalno mizo ožen. V sredi dvorane stoji velik biljard, na njem so razprostrti zemljevidi, drugi vise na steni; debele modre in rdeče črte značijo sovražna in zvezna pozorišča na obsežnem vojnem pozorišču. Na Joffrejevi pisalni mizi leži velik list papirja, na katerem so zabeležene francoske postojanke po zadnjih poročilih. Svinčnikov raznih barv leži vse polno okoli, a ne vidiš ne črnila in ne peres. Joffre namreč zelo nerad piše in le takrat kadar mora. Tudi telefona ne vidiš; Joffre ga namreč sovraži in nikdar sam ne telefonira. Pride načelnik generalnega štaba, general de Castelnau, spremljajo ga poveljniki skupin. Vse novice javljajo Joffreju glasno. Poslušna navidezno raztreseno, a njegov kazalec sledi krajem in črtam zemljevida, ki se imenujejo. Vidi se, da notranje dela. Ko izve Joffre, kar je važno in ko se pojasi vsaka važna točka, zapusti vilo in se odpelje z avtomobilom...

Baden Sanatorij Gutenbrunn
Sotzdravnika: dr. pl. Aufschneider
in ces. svet. dr. Podsanradsky.

Naravna

BILINSKA
KISLA VODA

najbogatejši alkalni (natron litijev) kislec na Češkem. — Izborna dietetična namizna pijača. O vrednosti »Bilinska« izvolite vprašati hišnega zdravnika.

KAVA!

Kava že zmlata s sladkorjem in vsemi primesti v kockah za 1/2 l kave.
Ena taka kocka stane samo 24 vinarjev.
500 K plačam tistemu, kateri mora reči, da ni vredno.

Navodilo za pripravljanje se glasi: 1 taka kocka se mora v 1/2 litru vode 5 minut kuhati, od ognja vzeti, 2 minuti pokrito pustiti in najboljša sladka kava je gotova.

Po pošti pošiljam najmanj 20 kock to je 1 kg za 480 K. Ovoj se zaračuna po lastni ceni. Pošilja se po povzetju. Sprejema pa naročeno blago tudi nazaj če kateremu ne uga.

100 kock znižana cena K 22.—
Naročila sprejema in izvršuje razpošiljalnica
Ivan Urek, Ljubljana 4.
Mestni trg 13.

Pogrešam

sina-vojaka **Jožefa** iz Kožbane-Brdce, o katerem že nad eno leto ni slišar ne vem. Služila sta skupaj s Franc Blažičem iz Kožbane-Brezovke na galski fronti. Kdor kaj ve o teh dveh vojaki naj sporoči na naslov: **Štefan Gabrijelečič, Dol. Tribuša 133, p. Slap ob Idriji.**

Klepar

Fran Terčelj v Ajdovščini štev. 127 se priporoča slavnemu občinstvu za razna kleparska dela in popravila, posebno pa za popravilo trtnih škropilnic.

Sprejmeta se tako
trgovski pomočnik
ter zdrav in krepak

učenc
poštenih in vgladnih staršev, pri trvdki
Martin Plut Črnomelj, Belokranjsko.

Vsakovrstne

39

slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu
FR. CERAR, tovarna slamnikov v Stobu
pošta Domžale pri Ljubljani.

Sprejmeta se tako

2 kavarniška vajenca

Naslov se izve v posredovalnici
NOVOTNY, Dunajska cesta št. 14

Kupim rabljen, a še dobro ohranjen

pisalni stroj

na klavijaturu. Ponudbe z označbo cene na
naslov: **Pavel Perko, župnik, Čestnjice, p. Šmartin-Tuhnj.**

Hiša

dveh Cesarjev 6 Ljubljana. Za pismeni odgovor
znamka za 10 vinarjev. 1149

Vojaške

938

narodne pesmi

za 4 glasove. Izdajatelj **Fran Marolt**,
učitelj, Ljubljana. Cena vezanemu
izvodu K 1.50, v platnu K 1.80.

Naročajo se pri izdajatelju in v knjigarnah.

Kupujem in prodajam ali v komisijon vzamem

samo

starinske stvari

in tudi

staro zobovje.

ALBERT BERGANČ, brivec in starinar,

Frančiškanska ulica št. 10, Ljubljana.

Šartljeva moka „HASIN“

Po velikem trudu se mi je posrečilo doseči zopet
večjo množino šartljeve moke „HASIN“ ter tem
potom obveščam vse svoje cenj. naročnike, da se
bližajo prazniki, in naj nihče ne odlašaj z naročili
na zadnje dni, ker moram izvrševati vsa naročila
po vrsti.

Kakor gotovo vsakemu znano, rabi se 1 zavitek
za en šartelj, ne da bi bilo treba dodati kaj slad-
korja, kvasa itd.

Po pošti se pošilja kot dosedaj najmanj 3 zavitek
po povzetju. En zavitek stane K 1.50; 50 zavitev
po K 1.40. — Na tisoče priporočilnih pism vsa-
kemu na razpolago. — Prosimo takojšnjih naročil,
dokler še kaj zaloga.

Razpošiljalnica
Ivan Urek
Ljubljana 4. Mestni trg 13.

ima v zalogi **IVAN OGRIN, Laverca pri**
Ljubljani. 1155

Zaloge v Ljubljani:

A. Šarabon in Julius Elbert.

Prodaja hiše

Prostornata hiša na Poljanskem predmestju
z več gospodarskimi poslopiji, ki se lahko upo-
rabljajo za skladišča z dvoriščem in sadovnja-
kom, slednji sposoben za stavlbišča, se zaradi
družinskih razmer pod ugodnimi pogoji proda.
Poizve se pri posopdu **Dr. Otonu Vallent-**
schag-u, odvetniku v Ljubljani Franca Jo-
žefa cesta št. 5. 1021

Neznosne nadloge uši — rešijo
vojaka zanesljivo in trajno

Sadnikar-jeve vrečice

Prodaja jih z navodilom po 2 K par:

Cvančara, drogerija, Ljubljana: J. R. Hoče-
var, lekarna, Vrhnika: J. Koschir („Pri Orlu”),
Kamnik. 43

Prodasta se

2 konja - fuksa, 16 mesecev stara,
ena molzna krava, dalje bik
simendolske pasme in dva
prašiča. ----- 1195

Več se poizve: Poljanska c. 55.

Na prodaj
ima

za kuho

brinjevice

v poljubnih množinah po nizki ceni

tvrdka **Ivan Jelačin v Ljubljani.** 814**brinje**

Najcenejše
dežnike in
solnčnike
domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti
slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini

Josip Vidmar, tovarna dežnikov, Ljubljana,
Pred škočijo 19. Prešernova ulica 4

Popravila točno in ceno.

Kupim po visoki ceni okrogel

kostanjev
orehov
jesenov

Ponudbe z ceno in množino (koliko va-
gonov) je poslati trvdki:

J. Pogačnik, Ljubljana

Marije Terezije cesta 13 (Kolizej).

Na ponudbe brez cene se ne ozira.

Prvo hranjsko podjetje za umetno
steklarstvo in slikanje na steklo

Augusta Agnola
Ljubljana

Dunajska cesta št. 13
pri „Figovcu“

se priporoča slav. cerkvenim
predstojništvom kakor p. n.
občinstvu za solidno izvršitev
vsakovrstnega umetnega ste-
klarstva in slikanja na steklo,
za steklarstvo v figuralni in
navadni ornamentiki, stavbno
ter portorno steklarstvo —
Zaloga steklenega in porcela-
stega blaga vsake vrste, sve-
tilnik, zrcal, okvirov za podobe
itd. — Narisi in proračuni na
zahtevo zastoj. — Spričevala
mnogo dovršenih del na raz-
polago. 74

K 1.20 K 1.20

Kompletna
predtiskarija
v hiši.

Šablona s 16 monogrami, primerna za
namizne prte, serviete, žepne robce in
vseh vrst perilo se dobiva pri

TONI JAGER

Ljubljana Zidovska ulica 5. Ljubljana

K 1.20 K 1.20

Orehov okrogli les

kupi v vsaki množini po najvišjih cenah

Peter Angelo, Ljubljana.

Le pismene ponudbe se žele, tudi od tr-
govcev. — Posredovalci se iščejo proti
dobremu plačilu. 2426

Zahtevajte

zastoj in poštne prosto moj glavni
cenik s 4000 slikami ur, zlatnine in
srebrnine, glasbil, predmetov iz usnja
in jekla, potrebnih za gospodinj-
stvo in toaletu, orožja, municije itd.
Prva tovarna ur
Jan Konrad, c. in hr. dvar- ni založnik Brück št. 1224 (Češko)
Nikelnaste Roskopf-ure K 2.90, 4.20, 5.—
Srebrne K 8.40, 9.50. — Nikelnaste budilke
K 2.90. Budilke z dvojnim zvoncem K 4.—
Pošilja se po povzetju. — Nikak riziko!
Zamena je dovoljena ali denar nazaj!

Gospodarska Zveza v Ljubljani

ima v zalogi sledeča krmila:

Orehove tropine (cele) v ploščah po K 84.— in
zmlate a K 87.— za 100 kg brez vreč.

Rapsove tropine v ploščah po 76 K brez vreč
a 100 kg.

Olupke sladkorne pese v balah in vrečah po
50 kg a K 53.— za 100 kg brez vreč.

Sladkorno krvno kladjo po 48 K a 100 kg z
vrečama vred.

Poljedelci! Naročajte pri Gospodarski zvezi se-
mena, ječmen, domačo in nemško de-
teljo, grahico. Semensko koruzo za zeleno
krmo dobimo!

Kmetovalci! Preskrbite si od Gospodarske zveze
krajala, kalijevu sol, 8% kalijev, 18—20%
mineralni in kostni superfosfat, mešana
gnojila, zlasti 14% žlindro, ki se dobiv v papirnatih
vrečah po 50 kg za K 10.— a 100 kg z vrečo
vred. Naročniki naj dostavljajo lastne vreče
franko naš naslov, sicer se naročila ne bodo
mogla izvršiti, ker železnica v papirnatih vrečah
blaga ne sprejema. Dobi se tudi v platnenih
vrečah po 13.20 K a 100 kg z vrečo vred.

Gospodarska zveza pa **nakupuje** tudi po naj-
ugodnejših cenah koruzne storže, ajdove, prosene
in druge pleva.

Ječelske stroje, motorje, mlatilnice itd.
Polnoročajo le pri **Gospodarski Zvezi.**

Najstarejša slovenska tvrdka te stroke.

Obstoji že nad 33 let

TINA HOFBAUER

imejteljica zaloge cerkvene obleke in orodja

Ljubljana, Wolfova ulica 4

si usoja javiti preč. duhovščini ter sl. ob-
činstvu, da izdeluje natančno po naročilu
in predpisih vsakovrstne bandere, baldah-
nine, plašče, kazule, pluvijaie, dalmatike,
velume, albe, koretije, prte itd. itd., sploh
vse kar se rabi v cerkvi pri službi božji.
Izdeluje se vse ročno, solidno, pošteno
ter po najnižjih cenah, ter se prevzemajo
tudi naročila na vozenje, prenavljanje
stare obleke ter sploh vsa popravila.

Zagotavljajo hitro in najpoštenejšo postrežbo, prosil, da
se pri naročilih izvoli ozirati na prvo domačo tvrdko.

! Mehaniki in trgovci s kolesi !

zahtevajte moj najno-

vejši engros-cenik o

kolesih, pnevmatikah in

delih. Najcenejši izvor

A. WEISSBERG,

Dunaj

II., Untere Donaustrasse 23/8. oddlek I.

Slovensko dopisovanje.

Oglejte si

pred nakupom veliko zalogo
izgotovljenih oblek za

moške, ženske in dečke.
2371 **Velika izbir**

površnih jopic
za dame in dečke.

„Pri Škofu“.

Pred Skofijo št. 3, Lingarjeva in
Medarska ulica.

Podružnica tvrdke **R. MIKLAUC.**

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 cm dolgimi orjaškimi Lorelejskimi lasmi, ki sem jih dobila po 14 mesečni rabi pomade, ki sem jo iznašla sama. To je edino sredstvo proti izpadanju las, za njih rast in negovanje, za ojačitev lasišča, pri moških krepko pospešuje rast brade, in že po kratki dobi daje lasem in bradi naravni bleisk in polnost in jih varuje pred prezgodnjim osivenjem do najvišje starosti.

Lonček po 4, 6 in 10 kron.

Po pošti se pošilja vsak dan po vsem svetu s poštним povzetjem ali denar naprej iz tvornice kamor je naslavljati vsa naročila

Ana Csillag, Dunaj I, Kohlmarkt 11.

Oblastveno konces. zasebna posredovalnica
za nakup in prodajo zemljišč in posestev

VALENTIN ACCETTO

zapriseženi sodni izvedenec

Ljubljana, Trnovski pristan šte. 14.

Prodajalci ali kupci naj se obrnejo na zgoraj imenovano posredovalnico. Vse vrste posestva, vile in zemljišča na izbiro. V sredini mesta imam tudi več dobro se obrestujočih hiš. Več se izve na označenem mestu.

Najnovejše bluze za dame

A. & E. Skabernè

Mestni trg št. 10

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživljenje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, nezgoda in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod.

Absolutna varnost.

Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1914. K 173.490.838—
Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48.732.022-76
V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232-66

Kdor namerava skleniti življensko zavarovanje, veljavno za vojno zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in poštne prosto. 1439

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.

Marije Terezije cesta št. 12.

C. in kr. dvorni založniki

A. ZANKL-SINOVI

tovarna kemičnih barv, lakov in firnežev

Resljeva cesta 1 **LJUBLJANA** Marijin trg 1

priporočajo vse vrste oljnatih, suhih, emajlnih in fasadnih barv, pristnega kranjskega firneža, mavca, prašnega olja za tla, strojnega olja, karbolineja, čopičev, steklarskega kleja in vseh drugih v to stroko spadajočih predmetov.

Ceniki na razpolago.

Ne puščajte otrok samih, da se požari omejijo!

Vzajemna zavarovalnica

proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov

Ljubljana ::: Dunajska cesta št. 17.

Zavarovanja sprejema proti požarnim škodam: 1. raznovrstne izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom zgradbe; 2. vse premično blago, mobilije, poljsko orodje, stroje, živino, zvonove in enako; 3. vse poljske pridelke, žita in krmo; 4. zvonove proti prelomu; 5. sprejema tudi zavarovanja na življenje, oziroma doživetje in druge kombinacije in proti neugodam, vsakovrstna podjetja, obrti kakor tudi posamezne osebe za deželno nižjeavstrijsko zavarovalnico, od katere ima tudi deželni odbor kranjski podružnico.

Varnostni zaklad in udnine, ki so znašale l. 1912. 673.356 kron 17 vin., so poskočile koncem leta 1913. na 735.147 kron 17 vin. Tedač čimvečje zanimanje za ta edini slovenski zavod, tembolje bo rasel zaklad.

Ponudbe in pojasnila da ravnateljstvo, glavno poverjenstvo v Celju in na Proseku, kakor tudi po vseh farah nastavljeni poverjenci.

Cene primerne, hitra cenitev in takojšnje izplačilo.

1439

Ne puščajte otrok samih, da se požari omejijo!

Krapina

-toplice zdravijo: **protin,**
(Hrvatska) **reumo,**
Poročilo in **ishicas.**
prospekt od direktorije gratis.

1069

Ustanovljeno l. 1893.

Ustanovljeno l. 1893.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

sprejema in obrestuje hranilne vloge po

Rentni davek plačuje iz svojega. Zunanjim vlagateljem so za pošiljanje denarja na razpolago brezplačno položnice poštne hranilnice

5%

Zadruga dovoljuje posojila v odsekih na 7½, 15 ali 22½ let; pa tudi izven odsekov proti poljubnim dogovorjenim odplačilom. Dovoljujejo se ranžijska posojila proti zaznambi na plačo in zavarovalni polici ali poroštvu. Prospekti na razpolago.

Društveno lastno premoženje znaša čez 600.000 kron. Deležnikov je bilo koncem leta 1914 2228 s 16.493 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 6.432.270 kron.

Načelstvo:

Predsednik: Andrej Kalan, prelat in stol. kanonik v Ljubljani.

I. podpredsednik:

Ivan Sušnik, stolni kanonik v Ljubljani.

II. podpredsednik:

Karol Pollak ml., tovarnar v Ljubljani.

Člani: Ivan Dolenc, a. kr. profesor v Ljubljani; dr. Jožef Gruden, stolni kanonik v Ljubljani; Anton Koblar, dekan v Kranju; Dr. Merhar Alojzij, gimn. veroučitelj v Ljubljani; dr. Jakob Mohorič, odvetniški kandidat v Ljubljani; dr. Fran Papež, odvetnik v Ljubljani; B. Remec, ravnatelj trg. šole v Ljubljani; Anton Sušnik, a. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani; dr. Viljem Schweltzer, odvetnik v Ljubljani; dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani; Fran Verbič, a. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani; Ignacij Zaplotnik, katehet v Ljubljani.

Nadzorstvo:

Predsednik: Anton Kržiš, a. kr. profesor in kanonik v Ljubljani. — Člani: Anton Čadež, katehet v Ljubljani; K. Gruber, a. kr. fin. rač. oficijal v Ljubljani; Ivan Mlakar, profesor v Ljubljani; Avguštin Zajc, a. kr. rač. revident in posestnik v Ljubljani.

Ustanovljeno v letu 1842.

Brata Eberl

Trgovina oljnatih barv, laka in firneža

Crkoslikarija

Slikarja, pohištvena in stavbena pleskarja

Ljubljana, Miklošičeva cesta

Nasproti hotela Union

Telefon 154. Telefon 154.

Jantarjevi laki in laščilo za sobna tla.

Marx-emajl za pode, zid, železo in drugo.

Firnež iz pristnega lanenega olja.

Olje za stroje, prašno olje, karbolinej, čopiče za vsako obrt. - Vse potrebščine za umetnike, slikarje i. t. d.

Oljnate barve, najboljše vrste fačadne barve, vremensko neizpremenljive (Kronsteinerja) barve, in raznovrstne vzorce za

Lake angleške za kočije, lake za pohištvo in druge predmete

Predmete in potrebščine za žgalno in briljantno slikanje.

sobne slikarje.

1132

Delavnica za črkoslikarska, likarska in pleskarska dela
Igriška ulica 6, Gradišče.

Pouk v vezenju brezplačen.

Cene stalne in solidne.

Za rodbinsko in obrtno rabo najboljši in najpripravljeni so:

Jos. Petelinc-a

„Gritzner“ — šivalni stroji — „Afrana“

šivajo, vezejo, krpajo perilo in nogavice.

Edina tovarniška zaloga v Ljubljani, za vodo, levo, blizu franč. mostu, tretja hiša.

Naslov za pisma:
Josip Petelinc
Ljubljana.
Sv. Petra nasip 7.**VINO**

naravno ima napredaj v večji množini

»Goriško vinarstvo«

sedaj v Prvačini in Kobdilju

po zmerno nizkih cenah.

756

Najfinejše
brivske aparate in
reza, britve, lase-
strižnike
kupite najboljši in
najcenejše pri
A. Weissberg
Dunaj II.
Untere Donaustr.
23./S. oddelek IV.
Ceniki in engros-
liste trgovcem zast.
Dopisuje se sloven.

Izborne se je obneslo za vojake v vojski in
aploh za vsakega kot najboljši
bol oblažajoče mazanje
pri prehlajenju, reumatizmu, gihti, infleksi,
prsni, vratni in bolesti v hrbtu
Dr. Richter-ja
Sidro-Liniment. capsici
Nadomestilo **Sidro-Pain-Expeller.**
Steklenica kron. — 80, 1 40, 2 —
Dobiva se v lekarnah ali direktno
v Dr. Richter-ja lekarni „Pri zlatem levu“,
Praga, I., Elizabetna cesta 3.
Dnevno raspošiljanje.

Pod ugodnimi pogoji je napredaj v Rožni
dolini 107 pri Ljubljani**hiša**z vrtom, gostilno in trafiko. Več se izve pri Aloju
Čehu, istotam.Posebno visoko ceno imajo sedaj mešane
**cunje in
odpadki sukna**katere kupuje v vsaki močini
V. Panholzer
Pražakova ulica št. 4, Ljubljana.**Oves**se nadomesti z me-
lasnimi krmili ki jih
raspošilja deželna cen-
trala krmil v Ljubljani,
Turjaški trg št. 3,
v vrečah po 50 kg. Ce-
na je 35 — K za 100 kg.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Mizarstvo.

Popolna spalna
oprava za 2 osebi
zgotovljena iz tu-
ali inozemskega
oreha ali hrasta z
marmorjem in og-
ledalomZaloga otroških
vozičkov.Cene
konkurenčne.

Blago solidno.

350 K

J. Pogačnik

Ljubljana, Marije Terezije cesta 13-18.

A. Mildner-Jeva nasl.

P. BARBORIČ

Ljubljana, Mestni trg 7.

priporoča bogato zalogo dun.
modelov nakinčanih in praznih**slamnikov**

cvetic, peres, i. t. d.

V žalnih klobukih vedno ve-
lika izbira.

Najnižje cene. — Popravila hitro in ceno.

Kranjski deželni odbor

v Ljubljani, dne 12. maja 1916.

Žvepleno
zdravilišče.**Varaždinske toplice. (Hrvatska.)**železniška, poštna, telefonska
in brzojavna postaja.Nov zdraviliški hotel z elektr.
razsvetljavo.

staroznana radioaktivna žveplena kopel + 58° C priporočljiva za

trganje, revmo, ischias, i. t. d.

Pivno zdravljenje za bolezni v vratu, krhlju, prsih, jetrih, želodcu in črevesih.

Električna masaža, blatne, — ogijene kisline — in solne kopeli.

Odperto celo leto. Krasna okolica. Moderni komfort. Vojaška godba. Zdraviliški
zdravnik: Dr. J. Lochert. Prospekti zastoj.

Modni salon

Štuchly-Maschke
Ljubljana

Židovska ulica št. 3 Dvorski trg 1.

Osebnost izbrane

novosti z Dunaja

Priporočila: največjo izbero
klobukov za dame in de-
klince kakor tudi bogato za-
logo žalnih klobukov.Popravila točno in vestno.
Zunanja naročila na izbiro z obratno pošto.Solidno blago.
Priznane nizke cene.

643

Brzojavke:

Prometbanka Ljubljana.

C. kr.

priv.

Telefon št. 41.

Sološna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 30 podružnic, Vojni Marijin trg — Sv. Petra cesta. Delniški kapital in reserve 65.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na
hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim
vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupo-
vanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shra-
njevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mes-
tih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanih vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodaja-
nje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodernejši varnih predalov samoshrambe (safes) za
ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom
stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja

31. decembra 1912 na knjižice in tekoči račun K 236.633-922—.